Ն՝ 464 — 1879 ՓԵԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ 19 ՇՈՒՄԱՆ — ԻՓԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՑԱԹԼԱՐԸ
ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՋԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 450 ղ.
Նլթը այլըգ . . . 230 »
Իւչ այլըգ . . . 120 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյլ.
ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՋԻՒՆ
Պիր սէնէլիք . . . 530 ղ.
Նլթը այլըգ . . . 270 »
Իւչ այլըգ . . . 140 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյլէ
Բօսթա իւճրէթի տախիլ տիր։

Մէմալիքի էճնէպիյէտէ վէ գայիմէ թէտավիւլ իթմէյէն վիլայաթտա, ապօնէ պէտէլի վէ եախօտ բօսթա իւճրէթի, սիքքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունաճագ տըր։

2 ղրուշլուգ գայիմէ

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՆԴԻ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՑԱԹԼԱՐ
Պէհէր սաթրը իչիւն
1 վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 .
3 իւնճիւ սահիֆէյէ 6
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյլէ
ԻԹԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ուսմուրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթլըն պէհէր սրրատը
2 վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 իւնճիւ սահիֆէյէ 4 »
Վիրա 100 ղրուշ հիսապիյլէ

Մէվատտը նաֆիայա տայիր մուպտիտատա մէճճանէն գազէթէ օլունաճաղը կիպի, ամէ ճ օլունմայան էվրագ, սահիֆլէրնէ իսաղ օլունամազ։

2 ղրուշլուգ գայիմէ

Իտարէխանէսի վէ մաթպասասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նում. 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի մէվատտ հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվելէկեանա մուրաճաաթ օլունաճաղը կիպի, քեաֆֆէյի մէքեաթիպլին տախի անընն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 19 ՓԵԱՆՈՒՆԻ ՍԱՆԻ

ՀԱԼԸ ՀԱՋԸՐ

Պու ալէմ պիր իսթիլաֆը հալ ալէմի տիր, վէ պունուն պիր նումունէսի տէ շու արալըգ կէօզիմիզիւն էօնիւնտէ տիր։ Իսթամպօլտա ֆօնտօլարըմըզ եիւքսէլմէեէ պաշլար, վէ պու եիւքսէքլիք պիր մալիեէ թէտավիրինէ, Ֆրանսըզ սէֆիրինէ իպրաշ իթտիյի հիմաեէ սէպէպ կէօսթէրիլիր։ Ֆրանսատա ֆօնտօլար տիւշմէեէ պաշլար, վէ օնա տա օ սէֆիրի պու թէրաֆա կէօնտէրէն գապինէթին, ըէիսի ճիւմհուր Մագ Մահօնուն իսթիֆասընա մուճիպ պիր հարէքէթտէ պուլունտուղու սէպէպ կէօսթէրիլիր։

Ֆրանսա իչիւն ադիմ թէէսսիֆ իտէճէք հալ, վէ պէլքիմ իլէրիտէ պիւթիւն էւրօբա իչիւն տէ, թէմամ քի Ֆրանսա ղէնկինլէնտի, ասքէրինի սրբասընա գօյտու, հարպ նամուսունու եէրինէ կէթիրտի, վէ նուֆուզճա տուէլը մուազզամայը էւրօբա միյանընտա պիհագգըն շահան օլտուղու մէվդիի ալիի սապէգընա գատէմպասաճաղը քէրթէտէ, ըէիսի ճիւմհուրուն իսթիֆասընա մուճիպ օլաճագ տէրէճէլէրտէ ֆիւզուլի ղայլէլէր աչմագ, պիղճէ ճիւմհուրու եօգարըտան աշաղը եուվարլամագ տըր։ Ջինքի պու մատատէնին էհէմմիեէթի Մագ Մահօնուն իսթիֆասընա տէյիլ տիր, իլլա օնուն սէպէպլինտէ. պաշգա պիր սէպէպ մէպնի օլայըտը, օ գատար պիր պէյիս եօղուտու. պիր ըէիս տայիմա իսթիֆա իտէպիլիր, վէ Ֆրանսանըն գանունու էսասիսի պունու էվվէլտէն Ֆէօրիւպ, պէօյլէ պիր հալտէ այան իլէ մէպուսան մէճլիսի պիր մէշվէրէթէ թօրլանարագ, պիր ախէրինի ինթիխապ իթմէլէրինին եօլունու տա կէօսթէրմիշ տիր. իմտի նասըլ քի տէտիք, պաշգա պիր սէպէպ մէպնի օլայըտը, ըէիս իսթիֆա իտէր, վէ այան վէ մէպուսան մէճլիսի թօրլանըր, վէ եէրինէ պիրինի ինթիխապ իտէրլէր պիթէր իտի։

Լաքին պունտա պաշգա պիր սէպէպ վար, վիւքէլա տէօրթ պէօյիւք ասքէրի պաշգօմանտանլարընը ազ իթմէք իսթէր, վէ ըէիս Մագ Մահօն բաղը օլմազ, իմզասընը իսթէրլէր, օնա գարշըլըգ իսթիֆասընը վիրիր։

Գապինէթ նիչին պու տէօրթ գօմանտանընն ազլինի իսթէյօր, շիւպհէսիզ գօմանտատա պիր գուսուրլարը օլտուղու իչիւն տէյիլ տիր, եա բէք ճանտան ճիւմհուրիյէթ թէրաֆտարլարը օլմայըպ, Ֆօնաբարթիսթ, եա Օրլէանիսթ եա Բօսայլիսթ օլտուգլարը իչիւն։

Մարէշալ Մագ Մահօն տախի, քի քէնտիսի տէ ասքէրտէն եէթիշմէ ասքէր տիր, օ տա պունա բարը օլմայօր. շիմարի օլտուլար պէշ։ Լաքին պու տէօրտիւ ազլ օլայըտը, ազլ պու տէօրթտէ գալաճաղմընը, մէմուլ օլունամազ. իհթիմալտը պիր ազ սօղրա տահա պիր չօգ գօմանտանլարընը տա ազլի թալեպ օլունապիլիրտի, հէլէ պէօյիւք քիչիւք զապթանընն քիմ պիլիր նէ գատարընն։ Ցիկէր թէրաֆտան մալիմ տիւր քի, Ֆրանսըզ ասքէրի կիպի գօմանտանլարընը սէվէր վէ գօմանտանլարընա եարընշըգ բէք ազ ասքէր վար էւրօբատա, վէ ըէիսի ճիւմհուր տա ասքէրիտէն եանի քէնտիլէրինտէն օլտուղունտան, օնու տա սէվէր օլմալարը թատիի տիր։ Իմտի օլսամ մը քի, Մագ Մահօն իսթիֆա իթտիքտէ, հէմ բիասէթին ասքէրի էլինտէն չըգարըլընը, վէ հէմ Մագ Մահօնուն վէ տէօրթ պաշ գօմանտանլարընն ինթիգամընը ալմագ իւզրէ ասքէր այագլանսընը, վէ Ֆրանսա, ճէնէրալ Պոնապարթինին կիւնիւնտէքի կիպի պիր 18 պէյ-դէ տահա կէօրսիւն։ (1)

Վագտա պունու մէմուլ իթմէյիղ, ֆագաթ իհթիմալտէն տէ պայիտ կէօրմէյիղ։

Ֆագաթ ագսիսինի ֆարզ իտէլիմտէ, Մագ Մահօնուն իսթիֆասընտան հիչ պէօյլէ շէյլէր զուհուր իթմէսին, քիմի՞ ինթիխապ իտէճէքլէր եէրինէ. թիէր սաղ օլայըտը շիւպհէսիզ սինինէ պագմայըպ օնու ինթիխապ իտէրլէր իտի. լաքին շիմարի Ֆրանսատա եօգ տուր տախիլէն վէ խարիճէն իհթիրամաթը ֆայիզ էսինէ վէ խուսուսի իլէ էմնիեէթինէ շայան էօյլէ պէօյիւք չէօհրեթէ մալիք զանլար։

Իմտի էյէր Մագ Մահօն իսթիֆա իտէր, վէ իսթիֆասը գապուլ օլունուր իսէ, պունու Ֆրանսա իչիւն տէյիլ իսէ տէ ճիւմհուրիեէթ իչիւն խայըրլը պիր ալամէթ սայամայըզ, չիւնքի պու տէֆա այան վէ մէպուսան գամարալարընտա ճիւմհուրիեէթ հէր նէ գատար պէօյիւճէք պիր էքսէրիյէթ գազանը իսէ տէ, էօթէտէ պիր թագըմ տիւքէր, բըրէնսէր, մարքիզէր, գօնթլար վէ պարոնլար տա, գարանլըգտա աղ պըչաղ պիլէյիպ տէ ճիւմհուրիեէթին պիր խաթասընտան իսթիֆատէ իթմէք իւզրէ պիլա սապը պէքլէմէյօրլար։

Պու սէպէպտէն նաչը, մէմուլ իթմէյիղ քի Մագ Մահօնուն իսթիֆասը գապուլ օլունսուն, վէ տահա զիատէ վիւքէլանընն իսթիֆասընը գապիլ կէօրիւրիւզ, լաքին խալգընն էֆքարընընն տա պու էֆքարը ճիզանէմիզին մուզայիրինտէ օլտուղունու տա պէրապէր իգբար իտէրիզ։

* *

Շիիր Ալինին պիրատէրինին ինկիլիզ ճէնէրալը Բօպէրթսէ թէսլիմ օլտուղունա տայիր պիր թէլէկրաֆ վար։ Պունտան ադտէմ ինկիլիզ կազէթալէրի, Շիիր Ալինին պիր գաչ պիրատէրինի թասատատ իտիւպ, Շիիր Ալի պունլարընն հիչ պիրինէ եիւզ վէրմէեիպ, սէմթինէ ուզրաթմասընընան, պունլարտան պազըլարընն ատէթա սէֆալէթը հալտէ պուլունտուղլարընը տա բիվայէթ իթմէքտէ իտիլէր. զալիպա պունլարընն պիրի տիր թէսլիմ օլան, չիւնքի պէօյլէ օլմասա եանի Շիիր Ալինին պու պիրատէրի Ասֆղանտա պիր նուֆուզ վէ հիւքիւմէթ սահիպի պիր ատամ օլմուշ օլսա, պէրապէր պիր մէմլէքէթ, եա ասքէր, եա պիր չէհր եա գասապա օլսուն ինկիլիզլէրէ հէտիեէ կէօթիւրմէյէճէք, զանն իտէրիզ։

* *

Ինկիլիզ մալիյէսի կէչէն իլի սէնէ զարֆընտա 25 միլեօն լիրա տուլյունու զայրը մունթազամ ալթընա կիրմիշ օլտուղունտան, մալիյէ նազիրը պունու բարլամէնթէ գապուլ իթտիրմէք բլանը իլէ կէճէ կիւնտիւզ մէշղուլ իմիշ։

(Պու կիւնքի Հալը Հազրը պէնտիմիզէ Մարէշալ Մագ-Մահօնուն իսթիֆասընա տայիր կէօրիւլէն ֆըզրա իլէ թէլէկրաֆլար պէյնինտէ միւպահէնէթ վար իսէ տէ. մէղքիր պէնտ տիզիմիզ։ Վէ թէլէկրաֆլար կէճճէ կէմմիշ օլտուղունտան, պիզզատուր էօյլէճէ տէրճ իտիլմէսինէ մէճպուրիյէթ կէօրիւլմիւշ։ Վէ պ նապէրին մարէշալ Մագ Մահօնուն իսթիֆասը իլէ եէրինէ Մ. Կրէվինին ըէիսի ճիւմհուր ինթիխապը հագգընտաքի միւթալաամզ եարընա թաալիգ գելընմըշ տըր։)

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ագանս Հավաս

Բարիս, 29 յունվար

Մարէշալ Մագ-Մահօնուն իսթիֆասըյա գօնկրէնին իթթիֆաք եագընտա վուգու պուլաճագ կիպի կէօրիւնիյօր։ Գօնկրէնին Մ. Կրէվիյի ըէյիսի ճիւմհուր ինթիխապ իթմէսի միւհթէմէլ տիր։

Մ. Տիւֆօր բիասէթէ նամզէտ օլմագ իսթէմէօր։

Բարիս, 30 յունվար

Պու կիւն պիր պէեաննամէ վէ եաիսօտ սիւալնամէ սուրէթիյլէ, հալը հազրը ահան վէ մէպուսան մէճլիսլէրինէ թէպլիղ օլունաճագ տըր։

Մարէշալ Մագ-Մահօնուն իսթիֆա իտէճէյի մուհագգագ, վէ գօնկրէնին պու կիւն իթթիֆա իթմէսի միւհթէմէլ կէօրիւնիյօր։

Մ. Կրէվինին հիւքիւմէթի ճիւմհուրիյէ բիասէթինէ ինթիխապը մուհագգագ տըր։

Ս. Բէթրէսպուրկ, 30 յունվար

Փէթրէսպուրկ մէչհուր թապիպլէրինին բաբօրթօսու իւզէրինէ, Ռուսիա տէվլէթի իլլէթի սարիեէ հագգընտա թէտապիրի լազըմ իթթիխազ օլունմագ իւզրէ, պիր սըհհիեէ գօմիսիօնու թէշքիլ էյլէմիշ տիր։ Խաթալըզը ճէլլ իսէն չէյլէր քամիլէն ամէշ իլէ իհրագ օլունաճագ տըր։ Եճնէպի թապիպլէր հիմնի սուրէթտէ գապուլ օլունաճաղլար տըր։

(Պու սապահէ ելէն Ռեէկրոֆլար)

Բարիս, 30 յունվար

Պու կիւն էօյլէտէն պիր սաաթ սօնրա Վէրսայլտա թէճէմմիւ իտէճէք օլան մէճլիսի մէպուսանա մարէշալ Մագ Մահօն բիասէթ իտէճէք տիր։ Միւշարիլէյհ քէնտի իսթիֆասընը թահրիրէն վէրիպ, պու իսթիֆանընն սէպէպլինի տախի մուխթասարէն պիլտիրէճէք տիր։

Գօնկրէ տախի միւթէագրպէն ճիւմհուրիեէթին եէնի ըէյիսինի ինթիխապ իչիւն թէճէմմիւ իտէպիլէճէք տիր։

Փարիս, 30 յունվար

(Ռէսմի)։ — Մարէշալ Մագ-Մահօն իսթիֆասընը վէրտի։ Գօնկրէ, ճիւմհուրիեէթին ըէյիսի ճէտիտինի ինթիխապ իթմէք իւզրէ, պու ադամ սաաթ 6 1/2 տա իթթիմա իտէճէք տիր։

Վէրսայլ, 30 յունվար

Մէպուսան վէ այան ըէյիսէրի, մարէշալ մարէշալ Մագ-Մահօնուն, պէօյիւք ասքէրի գօմանտանլըգլար թէպէտտիւլաթընը, օրտունուն վէ մէմլէքէթին մէնաֆիինէ մուղայիր ատտ իթտիյնատէն, մէղքիր թէպէտտիւլաթը գապուլ իտէմէեէճէյինի միւպէյենին օլան մէքթուպունու գրաաթ իյլէտիլէր։ Մարէշալը միւշարիլէյհ, 53 սէնէ վազիֆէ վէ շան ու շէրէֆ իւզրէ վէ սատադաթը թամմէ իլէ վաթանա խըզմէթ իթմիշ օլտուղունու մէղքիր մէքթուպունտա իլավէ իյլէմիշ տիր։

Վէրսայլ, 30 յունվար

Գօնկրէ, Մ. Մարթէլին թահգը բիասէթինտէ օլարագ, սաաթ 6 1/2 տա քիչշատ օլունտու։

Իշթէ ինթիխապէն նէթիճէսի.

Միւնթէխիպլէր 731. — Պէեան օլունան ըէյլէր 670։ Էքսէրիեէթը գաթիեէ 336։ Մ. Կրէվի 563 ըէյ իլէ ինթիխապ օլունմուշ, վէ ժէնէրալ Շանզի 99 ըէյ իսթիհսալ իթմիշ տիր։

Պէեազ եաիսօտ պօշ ըէյ բուսուլարը 43։

Մ. Կրէվի, 7 սէնէ իչին ըէյիսի ճիւմհուր իլան օլունմուշ տուր։ (Շէտիտ ալգըշլար։)

Լօնտրա, 30 յունվար

Ինկիլթէրրա պանգասը ոգոնթօսունուն ֆայիզի եիւգսէ իչէ էնտիրիլմի։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Գաբուտանիի տէրեա, ըիւթպէյի սամիաեը միւշիրի իլէ, լիման ըէյիսի սապրգ Բասիմ բաշա հազրէթլէրինէ.

Թօքխանէյի ամիրէ միւշիրլիյի, իւչիւնճիւ օրտուլի հիմաեուն միւշիրի վէ եէնի Շեհիր ֆըրգայի ասքէրիեէսի գօմանտանը սապրգ Ալի Սայիպ բաշա հազրէթլէրինէ։

—Եարընն մահքէմէյի իճրաեեատ ճէվաբէթ բաշա հազրէթլէրի իլէ Միհրան էֆէնտիյինին տավալարընա պէթէքրար պագըլաճագ տըր։

—Իլան օլունտուղու վէճհ իւզրէ, տիւն ագշամ Պէյօղլունտա էլտօրատօ սալասընտա, մէնֆաթը Արարատեան ճէմիեէթինէ օլմագ վէ Ֆրանսա սէֆիրի քէպիրի էսալէթլու Մ. Ֆուրնիյէ հազրէթլէրինին թահթը հիմայէլէրինտէ պուլունմագ իւզրէ վէրիլէն պալօ, զայէթ միւքէմմէլ վէ մունթազամ օլուպ, էլտօրատօնուն սալասը վէ գաբուսու կիւնտիւզ կիպի ըէրգլար վէ սանճագլար իլէ տօնատըլմըշ, վէ պալօնուն զէվթը միթէպէրէտէն միւրէքքէպ օլան գօմիթէսի ազալարը, գաբուտնուն էօնիւնտէ տուրարագ, թէշրիֆէ բաղպէթ պուեուրան զէվթը իսթիգպալ էյլէմիշլէր, վէ սաաթ ալթը բաատէլէրինտէ միւզիգա, Ֆրանսա սէֆիրի հազրէթլէրինին թէշրիֆլէրինի իմամտեր սուրէթտէ Մ. Բէեէնիւմազ նամ Ֆրանսըզ մարշընը թէրէննիւմազ օրմանա պաշլամըշ, վէ սէֆիրի միւշարիլէյհ հազրէթլէրի, սէֆարէթին պազը մէմուրլարընա թէշրիֆլէրինտէ, իհթիրամաթը ֆայիգա իլէ գապուլ օլունմուշլար, վէ պիր օտաեը մախսուսէ տավէթ պույրուլուպ, օրատա պիր իքի իքրամնան սօնրա, Ընկերութիւնուն Գործադիր ժողովու ազալարը միւշարիլէյհէ թագտիմ օլունարագ, սէֆիր հազրէթլէրի Ընկերութիւն հագգընտա պազը մալիւմաթ թահսիլ, վէ օլ պապտէ թէշվիգաթ արզ էյլէմիշլէր, վէ անտէն սօնրա Գասթան բաշա, Սէրվիչէն էֆէնտի, վէ Ստեփան բաշա հազարաթը ըիֆգաթլարընա, պիր լօճայի մախսուսէ կէօթիւրիւլէրէք, պիր միւատէթտախի օրատա արամտան սօնրա, քէմալը մէմնունիեէթ վէ մահզուզիեէթլէ ավտէթ պուեուրմուշլար, վէ պալօ եինէ միւնթազամ սուրէթտէ սապահա գատար տէվամ իթմիշ, վէ պիլճիմլէ հազրուն իշպու զիյնէթտէն տօլայը զայէթլէ մէմնուն վէ մէսրուր օլարագ, տաղըմըշլար տըր։

Պու պալօտա խրնճախրնճ իղտիհամ մէվճուտ օլուպ, սէօյլէնտիյինէ կէօրէ 1000 լիրա հասըլաթ օլմուշ տուր։

ԷՍԱՍԸ ԸՍԼԱՀԱԹ

(460 Նոյեմբերեան պրէյէ)

ԸՍԼԱՀԱԹԸ ՄԵՀԱԳԻՄ

Պու մատտէ կէչէն բաղար իր-թէսի պէնտիմիզատ, մէվզուու պահս օլան ժանտարմա հիւէթի թէշքիլաթընա պէնզէր չէյ օլմա-յըպ, օնտան գէյասա կէլմէզ տէ-րէճէտէ աղբը, մուհիմ վէ միւշ-քիլ պիր մէսէլէ տիր։

Չիւնքի պու տա ժանտարմա հիւէթինին պէօլիւքլէրէ, թա-պուրլարա վէ ալայլարա թագսիմ օլունտուղու կիպի, տէրէճէ տէ-րէճէ մէհքէմէլէր աչըպ, պունլա-րա միւսթէգիմ վէ միւսթայիտ ա-զալար թայինի իլէ օլուր պիթթէր չէյ օլայրը, պէլքիմ գօլայ օլա-պիլիր իտի, լաքին պու պիւթիւն պիւթիւնէ պաշդա պիր մէսէլէ տիր. իմտի թաֆսիլ իտէլիմ նէ գատար գապիլ իսէ։

Ֆրանսանընը 1789 սէնէսի բէվ-լէ-ֆէու եախօտ ինգիլայրնա կէ-լինճէյտէք էւրօբատա տա հէ-մէն հէր միլլէթին քէնտի տինինէ մախսուս պիր շէրիաթը վար ըտը, վէ էւրօբա ահալիսինէ շէրիաթ նէ տիր տէյի սիւալ օլունսա, Ալ-լահընն էմրի իւզրէ տավա բոյէթ իթմէք վէ իհդագը հագգ իթմէք տիր տէր իտի շիւպհէսիզ։ Պունա էւրօբալըլար իլմի իլահի իւզերինէ միւպթէնիշէրիաթ տէրլէր վէ պու ճիհէթլէ իճրասը գրալ, հիւքիմ-տար, բրէնս, վալի վէ էմնալի օլան ճիսմանի թագրմընընն էլին-տէ տէ օլա, իլմի վէ ֆէթվայը տայիմա բուհանի կիւրուհինին է-լինտէ իտի. մէսէլա պիր գրալ վէ պիր բրէնս պիր տավա քէսէրսէ, օնա օլան իթիպար գրալ տըր, բրէնս տիր տէյի տէյիլ իտի, իլ-լա գրալընն, բրէնսին հիւքիմէթի Ալլահտան տըր, վէ չէյլէ տէյէ-լիմ ալլահանի տիր իթիգատընա մէպնի իտի, վէ բուհանի կիւրու-հի տէ պու իթիգատը թաստիգ իտէր իտի։

Ֆագաթ նասըլ քի տէսիք, Ֆրանսա ինգըլապը 1789 տա իս-թէ կէլտիքտէ, էսկի իթիգատ-լար քիւլլիէն պաթըլ վէ չէտի-տէն մէմնու օլուպ, Ֆրանսըլար պիր էյամ Ալլահը տա ինքեար իթտիլէր, տինի տէ, շէրիաթը տա։ Վէ իթիպար ագլիյաթա, եանի ագլի գավանին վէ նիզա-մաթա ինթիգալ իթտի։ Վագտա չօգ սիւրմէտի, հէր պիր շէյ եի-նէ եէրինէ կէլտի, վէ Ֆրանսըզ-լար եինէ Ալլահը, տինի, շէրիաթը թանըր օլտուլար. լաքին պունուն իլէ պէրապէր ագլի գավանին վէ նիզամաթ ուսուլի իպթալ օլուն-մայըպ օ պագի գալըր. հաթթա օնա տահա զիյատէ թագվիյէթ վիրիլտի։

Վէ պու տա սէպէպսիզ տէյիլ իտի. չիւնքի ինգըլապտան սօղ-ра հէր նէ գատար մէզհէպ թա-նըլտը իսէ տէ, հէր սէրպէսթի-եէթլէ պէրապէր պիր մէզհէպ սէրպէսթիեէթի տէ պէրապէր թանըլտը։ Ինգըլապտան էվվէլ մէզհէպ սէրպէսթ տէյիլ իտի։ Ֆրանսա Գաթօլիք օլտուղունտան, Գաթօլիք տինինտէն պաշդա տին ինանմազ ըտը, վէ Բրօթէսթան-լըգ վէ ախէր պիր տին մէմնու իտի, վէ պունլարա թապի օլան-լար, կիպլիտէ թապի օլապիլիպ. մէյտանա չըգմալարը գապիլ տէ-յիլ իտի։ Իմտի գբսսա իտէլիմ, պիր միլքտէ մէզհէպ սէրպէսթի-եէթի թանըլտըգտա, արթըգ օ միլքտէ հէր քէսի ըահը տին ատտ օլունան շէրիաթա թապի իթմէք գապիլ տէյիլ իտի։

Մէսէլա Ֆրանսատա պիր եա-հուտի վէ եա պիր Բրօթէսթանը Գաթօլիք շէրիաթընա թապի իթ-մէք գապիլ օլմազ ըտը. չիւնքի օ վագթ մէզհէպ սէրպէսթիյէթի նէյէ՞ եարամըշ օլուրուտու։

Նասըլ քի պաշդա տէֆա տա տէմիշիղ, պու ինգըլապըն էսէ-րի օլարագ Պիզտէ տէ հասպէլ բօլիթիգայը զէման, մէզհէպ սէր-պէսթիյէթի թանըլմըշ, գապուլ օլունմուշ վէ իսթլարա վէ գա-վանինին էսասիյէմիզէ տէ տէրճ օլունմուշ տուր։ ամմա էյէր տօղրուսունու սէօյլէյճէքսէք. նէ՛ օլտուղունու պիլմէյէրէք։ Պու կիւնքի կիւն մէմալիքի Շա-հանէտէ, մէզհէպ սէրպէսթիյէթի նէ՞ տիր տէյի սիվալ օլունսա, նէ՞ օլաճագ, իշթէ հէր քէս իս-թէտիյի տինէ թապի օլուր վէ իսթէտիյի այնըն իճրասընա սէր-պէսթ օլուր, խաչ ալէմէր իկէ ճէնաղէ գալտըրըր. քիլիսէլէրտէ չան չալար, բուհանի էլպիսէ վէ թէզեինաթլա սօգագլարը տօլա-չըր. տահա նէ՞ օլաճագ տէյի ճէ-վապ վէրիլիր. լաքին էւրօբանընն պղ-նատրը մէզհէպ սէրպէսթիյէթի պու տէյիլ տիր. վէ օ գատարա-տագ պու տէյիլ տիր քի, մէմա-լիքի Շահանէտէ վէ Իսլամիեէտէ միւսաատէ օլունան պու կիպի չէյ-լէրէ էւրօբատա չօգ եէրաէ օ միւսաատէլէր գապիլ օլամայօր. պու ճիւմլէ իլէ մէզհէպ էւրօբա-տա սէրպէսթ տիր վէ տէյիլ. Պիզ-տէ։ Շունուն իչիւն քի, էւրօբա-տա պիր մէզհէպ օ պիր մէզհէ-պին շէրիաթընա թապի օլմայա մէճպուր տէյիլ տիր. պուրատա իսէ մէճպուր իտի։

Շիմտիյէտէք Օսմանը թէպաա-սը նէ միլլէթ վէ մէզհէպտէն օ-լուր իսէ օլսուն, Օսմանը շէրիա-թընա թապի օլմայա մէճպուր ի-տի, վէ օլմատըղը հալտէ ասի սայըլըրսը։ Լաքին եավաշ եա-վաշ պիւթիւն էվրօբա Ֆրանսա ինգըլապը ասարընտան գուրթու-լամայըպ, հէպսի տէ շէրիաթլա-ընն թէրքինէ վէ ագլիեաթա ինթիգալէ մէճպուր օլտուգլա-ընտան, մուամէլաթը տուէլի-եէմիզ վէ իճապաթը բօլիթիգի-եէմիզ մէճպուրիեէթինտէն օլա-րագ, Պիզ տէ պու ուսուլա թա-պի օլմահա մէճպուր օլտուգ վէ մէզհէպ սէրպէսթիեէթի իլան իթտիք, վէ արթըգ միլէլ վէ մէ-զահիպի սայրրէյի, շէրիաթը Օս-մանիեէեէ թապի օլմագ մէֆրու-զիեէթինտէն մասուն իտիպ, մէ-հաքիմի նիզամիեէլէր թէշքիլինէ մէճպուր օլտուգ։

Պունու պիզտէ բէք չօղու պիլ-մէզ, եախօտ ֆէրգինէ վարմա-մըշ իսէ տէ, էսասը մատտէ պու տուր վէ միւշքիլաթընն պէօյիւյիւ տէ պունտա տըր։

Չիւնքի զանը ճիզանէմիզճէ, վագթը իլէ եվլիայը ումուր մէ-հաքիմի նիզամյէեի թէշքիլ իթ-տիքտէ, պունուն սօնունուն նէ-րէեէ վարաճաղընը ֆէհմ իթմէ-միշէր տիր։ Պունու ֆէհմ իթմիշ օլսալար, իպթիտատա գանունու-նու նիզամընը եաբարլար վէ սօղրա պու մէհքէմէլէրի թէշքիլ իտէր-լէր իտի. պունա պիր իսպաթ տա շու տուր քի, հուգուգ մէհքէ-մէլէրինին հէման ճիւմլէսինէ, իւ-լէմայը քիրամտան ըէխլէր թա-եին օլունտու, գըմնէն օլսուն շունու աղնաթմագ իչիւն քի, հէյնի հաճէթտէ գավանին վէ նէ-զամաթ նօղսանընը շէրիաթտան տօլտուրմագ լազըմ կէլէճէք. պունտան մատտա հէր տավա, մէ-հաքիմի նիզամյէեէ հէվալէ օ-մահուտ էֆէնդի-լէրէ ահոնամէլէ-րի իլէ անլէրէ պէօյլէ պիր իմմի-աղ վէրիլմիշ տիր։

Պու իմմիաղ վէրիլմէյի վագթ-լար, մէմալիքի Շահանէտէ մէ-հաքիմի շէրիյէտէն պաշդա մէ-հաքիմ եօղուտու. տէմէք քի պու իմմիաղ անլէրի միճէրրէտ մէ-հաքիմի շէրիյէ հիւքմէրինէ թա-պի իթմէմէք իմմիաղը իտի։

Լաքին տէվլէթ մէհաքիմի նի-զամիեէ տէ թէշքիլ իթտիքտէ, հազգ արանաճագ իսէ, անլէրին պու մէհքէմէլէրտէն տէ մասու-նիեէթլէրի լազըմ կէլէմէզ իտի, վէ տէվլէթին աղբը մասրաֆլար իլէ մէհաքիմի նիզամիեէ թէշքի-լաթընա թէշքպիլիս իթմէսինին պաշլըճա պիր սէպէպի տէ պու իտի քի, գաբիթիւլասիոնլար ֆէսոխ օլսուն վէ չու մուշիրը էճնէպի իմմիաղը տա օրթատան գալգ-սըն պիթսին, վէ պունա էճնէ-պիլէր տէ եօգ սէյէմէյիպ, ֆա-գաթ մէհաքիմի նիզամիեէտէ մուամէլաթ նէ եօլտա ճէրիան ի-տէճէք իտի, անըն թէճրիւպէսի-նէ հասը իթտիլէր, վէ կէօրտիւք-տէ քի, մէհաքիմի նիզամիեէլէր վար, ֆագաթ պունա լազըմ կէլէն էօղլարը վէ ուսուլու մուհաքէ-մէլէրի եօգ վէ բէհլէր էքսէրիա իւլէմա կիւրուհինտէն տիր, էօյէ զանն իմմիլէր քի տէվլէթ քէն-տիլէրինի տէքքէ կէթիրիպ, վէ նիզամ կէօսթէրէրէք էֆէնդի-լարը պօզտուրտուգտան սօղրա, եինէ ուսուլ իլէ քէնտիլէրինի տէ շէրիաթա թապի իտէճէք, եա-խօտ մէհաքիմի նիզամիեէյի տէ պիր նէվի մէհաքիմի շէրիեէեէ թահվիլ իտէճէք։

Իշթէ պու սէպէպէ մէպնի տիր քի, Պիզտէն մէհաքիմի նիզա-միեէնին ըսլահընը թալէպէ գալ-գըշտրգտա, իսթինաֆ մէհքէմէ-լէրի բէհլէրինին էճնէպիտէն օլ-մասընը շարթ գօյտուլար, նէ ի-չին իտի պու, էճնէպի, գօտտան վէ Եվրօբանընն ագլի նիզամաթ վէ գավանինի խարիճինտէն պիր շէյ տիւշունէմէզ օլտուղունան, մէհքէմէլէր այնը Եվրօբա մէհքէ-մէլէրի կիպի, շէրիաթ թէյսիրի ալթընտա պուլունմասընն վէ բրրֆ ագլիյաթ տայրէսինտէ գալընը։

Ֆագաթ նասըլ քի մալիմ տիր, Պապլ Ալի, էւրօբանընն պու թէք-լիֆինի թէմամը իլէ գապուլ ի-տէմէտի, վէ բէք զիատէ զօրա կէլտիքտէ, մէհաքիմի նիզամիեէ իւզերինէ պաղը էւրօբա միւֆէթ-թիշլէրի գապուլ իտէպիլտի, օ տա էսասէն, վէ աշիքեար տըր քի, պու միւֆէթթիշլիք գանուն վէ նիզամ հագգընտա օլմայըպ, մէհքէմէլէրտէ իսթիհսամ օլու-նաճագ աղա, բէիս վէ մէմուրինի սայիրէնին մուամէլաթընա տայիր օլապիլիրտի։

Իմտի մատէմ քի, շիմտի մէհա-քիմի նիզամյէ հագգընտա ու-սուլու մուհաքէմէ, վէ պիր գօտ տախի եաբըլմըշ տըր տէնիյօր, մէհաքիմի նիզամիեէ հագգընտա էւրօբանընն մաթլուպ իթտիյի ըս-լահաթի վէ գաբիթիւլասիոնլարընն բէֆի եա իպգասը պունա մէնութ օլաճագ տըր։

Լաքին պու ուսուլու մուհա-քէմէ վէ պու գօտ, նէ՛ էսաս իւզերինէ եաբըլմըշ տըր աճապա, պալատէ թարիֆ իթտիյիմիզ մէզ-հէպ սէրպէսթիյէթի իւզերինէ՞ մի, եօղսա շէրիաթ իւզերինէ՞ մի. եախօտ տահա աչըղընը սէօյլէ-եէլիմ, վէ ֆարզ իտէլիմ քի էւ-րօբա ուսուլի իւզրէ ֆէպ ագլի-եաթ իւզերինէ եաբըլմըշ օլըրն, պունտան էւրօբանընն իթնզուտ-լունամայըպ, պիր չօգ տավալար տա եինէ մէհաքիմի շէրիյէեէ հէ-վալէ օլունմագ լազըմ կէլտի. պունտան էօյլէ պիր գարըշըգ-լըգլար ղուհուր իթտի քի, աս-հապը տավատան չօգլարը անտէն մուազզէպ վէ միւքէտտէր օլ-տուգլարընտան, թէքրար թարի-ֆէ հաճէթ եօգ տուր. իմտի մէ-հաքիմի նիզամյէլէր միւքէմմէլէն թէշքիլ օլմուշ իքէն, թէքրար թանզիմի լազըմ կէլտի. լաքին պու թանզիմի եինէ եալընըզ ա-զալարընն վէ բէհլէրին թէպտի-լինտէ կէօրիւրսէք, եինէ եանը-լարընը, վէ պիր գաչ սէնէտէն սօղ-ра եինէ պիր եէնի թանզիմէ տա-հա միւհթաճ օլուրուզ։ Ասըլ մատտէ աղալարտա վէ բէհլէրտէ օլմայըպ, նիզամյէ մէհքէմէլէրի-նէ վերիլէճէք ուսուլու մուհաքէ-մէտէ վէ նիզամարտա վէ գա-նունլարտա տըր. վագտա չիմտի պունլար տա եաբըլմըշ վէ հազըր տըր տէնիյօր, լաքին պու պապ-տէ ազիմ միւթալաայա չայան պիր նօղթա վար։

Տէվլէթը Ալիյէնին հէր մէզ-հէպտէն պիր չօգ թէպտալէրի վար, տէվլէթ տէ հէր նէ գատար տէվլէթը Օսմանիյէ իսէ տէ, եի-նէ պիր տէվլէթը Իսլամիյէ տիր, վէ Իսլամ թէպտալէրի տէ, մէզա-հիպի սայիրէտէն օլան թէպտա-լէրինտէն չօգ տուր։ Շիմտի մէ-զահիպի սայրրէտէն օլանլարա հէպ Խրիսթիյան իսմի վէրէլիմ տէ, չէյլէ տէյէլիմ. տավալար եալընըզ Խրիսթիյան իլէ Խրիսթի-յան պէյնինտէ վուգուս պուլսա, անլէրի շէրիաթը Իսլամիյէյէ մէճ-պուր իթմէմէք իւզրէ, մէհքէմէ-լէր իչիւն անլէրէ մախսուս վէ սըրֆ ագլի նիզամլար վէ գանուն-լար եաբըլապիլիր, հալ պու քի Իսլամ իլէ Խրիսթիյան, եախօտ Միւսլիմ իլէ զայրի Միւսլիմ պէյ-նինտէ զուհուր իտէճէք տավա-լար իչին էօյլէ սըրֆ ագլի նիզա-մաթ վէ գավանին թայինի գապիլ օլամազ զանն իտէրիզ, վէ պիր Իս-լամ իչիւն ագլի նիզամաթ վէ գա-վանինի շէրիաթա թագտիմ, մէճ-պուրի օլտուգտա, պէլքիմ գապիլ օլապիլսին. լաքին Իսթիյարի վէ տէրուսի օլարագ գապիլ օլամազ զանն իտէրիզ, պու ճիւմլէ իլէ տավա Իսլամ իլէ Խրիսթիյան պէյ-նինտէ գալաճագ օլսա, պունուն տա պիր ուճու օրթասը բէք գօ-լայ պուլունապիլիր իտի. չիւնքի Խրիսթիյանլարընն շէրիաթա թա-պի օլմալարընա տինճէ պիր մէմ-նուիյէթ եօգ տուր, հաթթա թապի օլմալերի թէճվիզ տէ օլու-նապիլիր։

Լաքին պունտա պաշդա պիր շըգգ վար։ Տէվլէթը Ալիյէնին եօ-գարընտան աշաղը հէմ մէհաքիմի շէրիյէյէ վէ հէմ մէհաքիմի նի-զամիյէյէ միւհթաճ օլմասը, տէվ-լէթի իքի ատլիյէ նէզարէթինէ՞ վէ իքի պէօյիւք մասրաֆա կի-րիֆթար իտէր քի, պունուն պաշ-գա հիչ պիր տէվլէթտէ էմսալի եօգ տուր, վէ տօղրուսու բէք գօլայ թահամմիւլ օլունուր շէյ տէ տէյիլ տիր, լաքին պունտա պիր մէճպուրիեէթ վար. չիւնքի հիչ պիր տէվլէթտէ էմսալի օլ-մայան պաշդա պիր շէյ տահա վար Պիզտէ, շու քի մէմալիքի-միզտէ եիւզ պինլէր իլէ եճնէպի-լէր կէլիրլէր օթուրուրլար, եէր-լէշիրլէր, բարա գաղանըրլար, հէր գուգուգու մէտէնիյէմիզէ եէրլի-տէն զիատէ հիսսէտար օլուրլար, վէ անլէրտէն դիատէ իսթիֆատէ իտէրլէր, ֆագաթ մէհքէմէլէրի-միզէ թապի օլմազլար, չիւնքի օ-մահուտ էֆէնդի-լէրէ ահոնամէլէ-րի իլէ անլէրէ պէօյլէ պիր իմմի-աղ վէրիլմիշ տիր։

Պու իմմիաղ վէրիլմէյի վագթ-լար, մէմալիքի Շահանէտէ մէ-հաքիմի շէրիյէտէն պաշդա մէ-հաքիմ եօղուտու. տէմէք քի պու իմմիաղ անլէրի միճէրրէտ մէ-հաքիմի շէրիյէ հիւքմէրինէ թա-պի իթմէմէք իմմիաղը իտի։

Լաքին տէվլէթ մէհաքիմի նի-զամիեէ տէ թէշքիլ իթտիքտէ, հազգ արանաճագ իսէ, անլէրին պու մէհքէմէլէրտէն տէ մասու-նիեէթլէրի լազըմ կէլէմէզ իտի, վէ տէվլէթին աղբը մասրաֆլար իլէ մէհաքիմի նիզամիեէ թէշքի-լաթընա թէշքպիլիս իթմէսինին պաշլըճա պիր սէպէպի տէ պու իտի քի, գաբիթիւլասիոնլար ֆէսոխ օլսուն վէ չու մուշիրը էճնէպի իմմիաղը տա օրթատան գալգ-սըն պիթսին, վէ պունա էճնէ-պիլէր տէ եօգ սէյէմէյիպ, ֆա-գաթ մէհաքիմի նիզամիեէտէ մուամէլաթ նէ եօլտա ճէրիան ի-տէճէք իտի, անըն թէճրիւպէսի-նէ հասը իթտիլէր, վէ կէօրտիւք-տէ քի, մէհաքիմի նիզամիեէլէր վար, ֆագաթ պունա լազըմ կէլէն էօղլարը վէ ուսուլու մուհաքէ-մէլէրի եօգ վէ բէհլէր էքսէրիա իւլէմա կիւրուհինտէն տիր, էօյէ զանն իմմիլէր քի տէվլէթ քէն-տիլէրինի տէքքէ կէթիրիպ, վէ նիզամ կէօսթէրէրէք էֆէնդի-լարը պօզտուրտուգտան սօղրա, եինէ ուսուլ իլէ քէնտիլէրինի տէ շէրիաթա թապի իտէճէք, եա-խօտ մէհաքիմի նիզամիեէյի տէ պիր նէվի մէհաքիմի շէրիեէեէ թահվիլ իտէճէք։

Իշթէ պու սէպէպէ մէպնի տիր քի, Պիզտէն մէհաքիմի նիզա-միեէնին ըսլահընը թալէպէ գալ-գըշտրգտա, իսթինաֆ մէհքէմէ-լէրի բէհլէրինին էճնէպիտէն օլ-մասընը շարթ գօյտուլար, նէ ի-չին իտի պու, էճնէպի, գօտտան վէ Եվրօբանընն ագլի նիզամաթ վէ գավանինի խարիճինտէն պիր շէյ տիւշունէմէզ օլտուղունան, մէհքէմէլէր այնը Եվրօբա մէհքէ-մէլէրի կիպի, շէրիաթ թէյսիրի ալթընտա պուլունմասընն վէ բրրֆ ագլիյաթ տայրէսինտէ գալընը։

Ֆագաթ նասըլ քի մալիմ տիր, Պապլ Ալի, էւրօբանընն պու թէք-լիֆինի թէմամը իլէ գապուլ ի-տէմէտի, վէ բէք զիատէ զօրա կէլտիքտէ, մէհաքիմի նիզամիեէ իւզերինէ պաղը էւրօբա միւֆէթ-թիշլէրի գապուլ իտէպիլտի, օ տա էսասէն, վէ աշիքեար տըր քի, պու միւֆէթթիշլիք գանուն վէ նիզամ հագգընտա օլմայըպ, մէհքէմէլէրտէ իսթիհսամ օլու-նաճագ աղա, բէիս վէ մէմուրինի սայիրէնին մուամէլաթընա տայիր օլապիլիրտի։

Իմտի մատէմ քի, շիմտի մէհա-քիմի նիզամյէ հագգընտա ու-սուլու մուհաքէմէ, վէ պիր գօտ տախի եաբըլմըշ տըր տէնիյօր, մէհաքիմի նիզամիեէ հագգընտա էւրօբանընն մաթլուպ իթտիյի ըս-լահաթի վէ գաբիթիւլասիոնլարընն բէֆի եա իպգասը պունա մէնութ օլաճագ տըր։

Լաքին պու ուսուլու մուհա-քէմէ վէ պու գօտ, նէ՛ էսաս իւզերինէ եաբըլմըշ տըր աճապա, պալատէ թարիֆ իթտիյիմիզ մէզ-հէպ սէրպէսթիյէթի իւզերինէ՞ մի, եօղսա շէրիաթ իւզերինէ՞ մի. եախօտ տահա աչըղընը սէօյլէ-եէլիմ, վէ ֆարզ իտէլիմ քի էւ-րօբա ուսուլի իւզրէ ֆէպ ագլի-եաթ իւզերինէ եաբըլմըշ օլըրն, պունտան էւրօբանընն իթնզուտ-լունամայըպ, պիր չօգ տավալար տա եինէ մէհաքիմի շէրիյէեէ հէ-վալէ օլունմագ լազըմ կէլտի. պունտան էօյլէ պիր գարըշըգ-լըգլար ղուհուր իթտի քի, աս-հապը տավատան չօգլարը անտէն մուազզէպ վէ միւքէտտէր օլ-տուգլարընտան, թէքրար թարի-ֆէ հաճէթ եօգ տուր. իմտի մէ-հաքիմի նիզամյէլէր միւքէմմէլէն թէշքիլ օլմուշ իքէն, թէքրար թանզիմի լազըմ կէլտի. լաքին պու թանզիմի եինէ եալընըզ ա-զալարընն վէ բէհլէրին թէպտի-լինտէ կէօրիւրսէք, եինէ եանը-լարընը, վէ պիր գաչ սէնէտէն սօղ-ра եինէ պիր եէնի թանզիմէ տա-հա միւհթաճ օլուրուզ։ Ասըլ մատտէ աղալարտա վէ բէհլէրտէ օլմայըպ, նիզամյէ մէհքէմէլէրի-նէ վերիլէճէք ուսուլու մուհաքէ-մէտէ վէ նիզամարտա վէ գա-նունլարտա տըր. վագտա չիմտի պունլար տա եաբըլմըշ վէ հազըր տըր տէնիյօր, լաքին պու պապ-տէ ազիմ միւթալաայա չայան պիր նօղթա վար։

Տէվլէթը Ալիյէնին հէր մէզ-հէպտէն պիր չօգ թէպտալէրի վար, տէվլէթ տէ հէր նէ գատար տէվլէթը Օսմանիյէ իսէ տէ, եի-նէ պիր տէվլէթը Իսլամիյէ տիր, վէ Իսլամ թէպտալէրի տէ, մէզա-հիպի սայիրէտէն օլան թէպտա-լէրինտէն չօգ տուր։ Շիմտի մէ-զահիպի սայրրէտէն օլանլարա հէպ Խրիսթիյան իսմի վէրէլիմ տէ, չէյլէ տէյէլիմ. տավալար եալընըզ Խրիսթիյան իլէ Խրիսթի-յան պէյնինտէ վուգուս պուլսա, անլէրի շէրիաթը Իսլամիյէյէ մէճ-պուր իթմէմէք իւզրէ, մէհքէմէ-լէր իչիւն անլէրէ մախսուս վէ սըրֆ ագլի նիզամլար վէ գանուն-լար եաբըլապիլիր, հալ պու քի Իսլամ իլէ Խրիսթիյան, եախօտ Միւսլիմ իլէ զայրի Միւսլիմ պէյ-նինտէ զուհուր իտէճէք տավա-լար իչին էօյլէ սըրֆ ագլի նիզա-մաթ վէ գավանին թայինի գապիլ օլամազ զանն իտէրիզ, վէ պիր Իս-լամ իչիւն ագլի նիզամաթ վէ գա-վանինի շէրիաթա թագտիմ, մէճ-պուրի օլտուգտա, պէլքիմ գապիլ օլապիլսին. լաքին իսթիյարի վէ տէրուսի օլարագ գապիլ օլամազ զանն իտէրիզ, պու ճիւմլէ իլէ տավա Իսլամ իլէ Խրիսթիյան պէյ-նինտէ գալաճագ օլսա, պունուն տա պիր ուճու օրթասը բէք գօ-լայ պուլունապիլիր իտի. չիւնքի Խրիսթիյանլարընն շէրիաթա թա-պի օլմալարընա տինճէ պիր մէմ-նուիյէթ եօգ տուր, հաթթա թապի օլմալերի թէճվիզ տէ օլու-նապիլիր։

Լաքին պունտա պաշդա պիր շըգգ վար։ Տէվլէթը Ալիյէնին եօ-գարընտան աշաղը հէմ մէհաքիմի շէրիյէյէ վէ հէմ մէհաքիմի նի-զամիյէյէ միւհթաճ օլմասը, տէվ-լէթի իքի ատլիյէ նէզարէթինէ՞ վէ իքի պէօյիւք մասրաֆա կի-րիֆթար իտէր քի, պունուն պաշ-գա հիչ պիր տէվլէթտէ էմսալի եօգ տուր, վէ տօղրուսու բէք գօլայ թահամմիւլ օլունուր շէյ տէ տէյիլ տիր, լաքին պունտա պիր մէճպուրիեէթ վար. չիւնքի հիչ պիր տէվլէթտէ էմսալի օլ-մայան պաշդա պիր շէյ տահա վար Պիզտէ, շու քի մէմալիքի-միզտէ եիւզ պինլէր իլէ եճնէպի-լէր կէլիրլէր օթուրուրլար, եէր-լէշիրլէր, բարա գաղանըրլար, հէր գուգուգու մէտէնիյէմիզէ եէրլի-տէն զիատէ հիսսէտար օլուրլար, վէ անլէրտէն դիատէ իսթիֆատէ իտէրլէր, ֆագաթ մէհքէմէլէրի-միզէ թապի օլմազլար, չիւնքի օ-մահուտ էֆէնդի-լէրէ ահոնամէլէ-րի իլէ անլէրէ պէօյլէ պիր իմմի-աղ վէրիլմիշ տիր։

Պու իմմիաղ վէրիլմէյի վագթ-լար, մէմալիքի Շահանէտէ մէ-հաքիմի շէրիյէտէն պաշդա մէ-հաքիմ եօղուտու. տէմէք քի պու իմմիաղ անլէրի միճէրրէտ մէ-հաքիմի շէրիյէ հիւքմէրինէ թա-պի իթմէմէք իմմիաղը իտի։

Լաքին տէվլէթ մէհաքիմի նի-զամիեէ տէ թէշքիլ իթտիքտէ, հազգ արանաճագ իսէ, անլէրին պու մէհքէմէլէրտէն տէ մասու-նիեէթլէրի լազըմ կէլէմէզ իտի, վէ տէվլէթին աղբը մասրաֆլար իլէ մէհաքիմի նիզամիեէ թէշքի-լաթընա թէշքպիլիս իթմէսինին պաշլըճա պիր սէպէպի տէ պու իտի քի, գաբիթիւլասիոնլար ֆէսոխ օլսուն վէ չու մուշիրը էճնէպի իմմիաղը տա օրթատան գալգ-սըն պիթսին, վէ պունա էճնէ-պիլէր տէ եօգ սէյէմէյիպ, ֆա-գաթ մէհաքիմի նիզամիեէտէ մուամէլաթ նէ եօլտա ճէրիան ի-տէճէք իտի, անըն թէճրիւպէսի-նէ հասը իթտիլէր, վէ կէօրտիւք-տէ քի, մէհաքիմի նիզամիեէլէր վար, ֆագաթ պունա լազըմ կէլէն էօղլարը վէ ուսուլու մուհաքէ-մէլէրի եօգ վէ բէհլէր էքսէրիա իւլէմա կիւրուհինտէն տիր, էօյէ զանն իմմիլէր քի տէվլէթ քէն-տիլէրինի տէքքէ կէթիրիպ, վէ նիզամ կէօսթէրէրէք էֆէնդի-լարը պօզտուրտուգտան սօղրա, եինէ ուսուլ իլէ քէնտիլէրինի տէ շէրիաթա թապի իտէճէք, եա-խօտ մէհաքիմի նիզամիեէյի տէ պիր նէվի մէհաքիմի շէրիեէեէ թահվիլ իտէճէք։

Իշթէ պու սէպէպէ մէպնի տիր քի, Պիզտէն մէհաքիմի նիզա-միեէնին ըսլահընը թալէպէ գալ-գըշտրգտա, իսթինաֆ մէհքէմէ-լէրի բէհլէրինին էճնէպիտէն օլ-մասընը շարթ գօյտուլար, նէ ի-չին իտի պու, էճնէպի, գօտտան վէ Եվրօբանընն ագլի նիզամաթ վէ գավանինի խարիճինտէն պիր շէյ տիւշունէմէզ օլտուղունան, մէհքէմէլէր այնը Եվրօբա մէհքէ-մէլէրի կիպի, շէրիաթ թէյսիրի ալթընտա պուլունմասընն վէ բրրֆ ագլիյաթ տայրէսինտէ գալընը։

Ֆագաթ նասըլ քի մալիմ տիր, Պապլ Ալի, էւրօբանընն պու թէք-լիֆինի թէմամը իլէ գապուլ ի-տէմէտի, վէ բէք զիատէ զօրա կէլտիքտէ, մէհաքիմի նիզամիեէ իւզերինէ պաղը էւրօբա միւֆէթ-թիշլէրի գապուլ իտէպիլտի, օ տա էսասէն, վէ աշիքեար տըր քի, պու միւֆէթթիշլիք գանուն վէ նիզամ հագգընտա օլմայըպ, մէհքէմէլէրտէ իսթիհսամ օլու-նաճագ աղա, բէիս վէ մէմուրինի սայիրէնին մուամէլաթընա տայիր օլապիլիրտի։

Իմտի մատէմ քի, շիմտի մէհա-քիմի նիզամյէ հագգընտա ու-սուլու մուհաքէմէ, վէ պիր գօտ տախի եաբըլմըշ տըր տէնիյօր, մէհաքիմի նիզամիեէ հագգընտա էւրօբանընն մաթլուպ իթտիյի ըս-լահաթի վէ գաբիթիւլասիոնլարընն բէֆի եա իպգասը պունա մէնութ օլաճագ տըր։

Լաքին պու ուսուլու մուհա-քէմէ վէ պու գօտ, նէ՛ էսաս իւզերինէ եաբըլմըշ տըր աճապա, պալատէ թարիֆ իթտիյիմիզ մէզ-հէպ սէրպէսթիյէթի իւզերինէ՞ մի, եօղսա շէրիաթ իւզերինէ՞ մի. եախօտ տահա աչըղընը սէօյլէ-եէլիմ, վէ ֆարզ իտէլիմ քի էւ-րօբա ուսուլի իւզրէ ֆէպ ագլի-եաթ իւզերինէ եաբըլմըշ օլըրն, պունտան էւրօբանընն իթնզուտ-լունամայըպ, պիր չօգ տավալար տա եինէ մէհաքիմի շէրիյէեէ հէ-վալէ օլունմագ լազըմ կէլտի. պունտան էօյլէ պիր գարըշըգ-լըգլար ղուհուր իթտի քի, աս-հապը տավատան չօգլարը անտէն մուազզէպ վէ միւքէտտէր օլ-տուգլարընտան, թէքրար թարի-ֆէ հաճէթ եօգ տուր. իմտի մէ-հաքիմի նիզամյէլէր միւքէմմէլէն թէշքիլ օլմուշ իքէն, թէքրար թանզիմի լազըմ կէլտի. լաքին պու թանզիմի եինէ եալընըզ ա-զալարընն վէ բէհլէրին թէպտի-լինտէ կէօրիւրսէք, եինէ եանը-լարընը, վէ պիր գաչ սէնէտէն սօղ-ра եինէ պիր եէնի թանզիմէ տա-հա միւհթաճ օլուրուզ։ Ասըլ մատտէ աղալարտա վէ բէհլէրտէ օլմայըպ, նիզամյէ մէհքէմէլէրի-նէ վերիլէճէք ուսուլու մուհաքէ-մէտէ վէ նիզամարտա վէ գա-նունլարտա տըր. վագտա չիմտի պունլար տա եաբըլմըշ վէ հազըր տըր տէնիյօր, լաքին պու պապ-տէ ազիմ միւթալաայա չայան պիր նօղթա վար։

Տէվլէթը Ալիյէնին հէր մէզ-հէպտէն պիր չօգ թէպտալէրի վար, տէվլէթ տէ հէր նէ գատար տէվլէթը Օսմանիյէ իսէ տէ, եի-նէ պիր տէվլէթը Իսլամիյէ տիր, վէ Իսլամ թէպտալէրի տէ, մէզա-հիպի սայիրէտէն օլան թէպտա-լէրինտէն չօգ տուր։ Շիմտի մէ-զահիպի սայրրէտէն օլանլարա հէպ Խրիսթիյան իսմի վէրէլիմ տէ, չէյլէ տէյէլիմ. տավալար եալընըզ Խրիսթիյան իլէ Խրիսթի-յան պէյնինտէ վուգուս պուլսա, անլէրի շէրիաթը Իսլամիյէյէ մէճ-պուր իթմէմէք իւզրէ, մէհքէմէ-լէր իչիւն անլէրէ մախսուս վէ սըրֆ ագլի նիզամլար վէ գանուն-լար եաբըլապիլիր, հալ պու քի Իսլամ իլէ Խրիսթիյան, եախօտ Միւսլիմ իլէ զայրի Միւսլիմ պէյ-նինտէ զուհուր իտէճէք տավա-լար իչին էօյլէ սըրֆ ագլի նիզա-մաթ վէ գավանին թայինի գապիլ օլամազ զանն իտէրիզ, վէ պիր Իս-լամ իչիւն ագլի նիզամաթ վէ գա-վանինի շէրիաթա թագտիմ, մէճ-պուրի օլտուգտա, պէլքիմ գապիլ օլապիլսին. լաքին իսթիյարի վէ տէրուսի օլարագ գապիլ օլամազ զանն իտէրիզ, պու ճիւմլէ իլէ տավա Իսլամ իլէ Խրիսթիյան պէյ-նինտէ գալաճագ օլսա, պունուն տա պիր ուճու օրթասը բէք գօ-լայ պուլունապիլիր իտի. չիւնքի Խրիսթիյանլարընն շէրիաթա թա-պի օլմալարընա տինճէ պիր մէմ-նուիյէթ եօգ տուր, հաթթա թապի օլմալերի թէճվիզ տէ օլու-նապիլիր։

Լաքին պունտա պաշդա պիր շըգգ վար։ Տէվլէթը Ալիյէնին եօ-գարընտան աշաղը հէմ մէհաքիմի շէրիյ

մու մէմնուն իտէպիլիր մի, վէ ումուրու աալիյէ միհվերը լայը-դընտա ճէրեան իտէպիլիր մի, պու մէսէլէլերի էֆքեարը ամմէյէ արդ իտէպիլիրիզ, ֆագաթ ճէ-վապընը վերմէեէ իգթիսարըմըզ օլմասըզընը տա պէրապէր իթի-բաֆ իտէրիզ։

Վէ պու մէսէլէեէ ճէվապ վերի-լիպ հալ օլսա տա, միճիպինճէ թէշքիլ օլունաճագ միւթէատիա մէհաբիմէ, պունուն իճրաաթը-միւսթայիտ աղալար պուլմագտա նա երինէ պէօյիւք միշքիլաթ զու-հուր իտէպիլիր, պէօյիւք մասրաֆ գաբուլարը աչըլաճակը տա երինէ պաշգա։

Զիւնքի ադլիյաթ իլէ իշ կէօր-մէք, շէրիաթ իլէ իշ կէօրմէքտէն տահա չօղ կիւճ տիւր. գոտ տէնի-լէն շէյ կէչէն տէհրին սօնլարընտա վէ պու տէհրին իպթիտալարընտա կէրէք ֆրանսանընը վէ կէրէք էրզրումանընը նէ մագուլէ ատրէճէի իւլատէ օլան իւքէլասընտան, վէ նէ մէպտէ վէ էսաալար իւզէրինէ գալէմէ ալընմըշ տըր, պունլարա վագըֆ օլան բէք աղ ատամ վար պուրատա. էրզրումա իսէ գոտու գոտ իտէն, գոտուն քիթաալը օլ-մայըպ, անըն միթերճիմլերի վէ միւֆէսսիրլերի տիր, վէ գոտուն այնը պէնտինէ չարրաճագ այնը տավատա, գոտուն պիրիպիրինէ մուխալիֆ ահքեամ չըգարմագ, միթերճիմլերին վէ միւֆէսսիր-լերին էլինտէ օլտուղու, էրզրում-տա հէր կիւն կէօրիւնէն ահվալը զարայիպէտէն տիր. նէ թէհլի-քէլի հալ։ ։ ։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

Տէրսաատէթտէ սաքին պիր զաթ թարաֆընտան զաղէթամըզտա տէրմի-նին իլթիմասըյլա, կէօտէրիլմիշ օլան աթիտէքի մէքթուպուն միւնտէրի-ճաթը հագգը վէ շայեանը միթա-լաա օլտուղունտան, այնէն տէրճ ի-տէրիզ։

Պուլգարիոնդա սուէրլէ։

Ասիթանէ, 14 յունվար 1879

. . . էֆէնտի։

Միւճէտտէտէն իմարէթ թէշ-քիլ օլունան Պուլկարիսթան հա-վալիսինտէ մէսքիւն քեաֆիէյի խրիսթիեանլարը, չիմտիտէն ասքերլիք վալիֆէսինէ միւշթերէք իսթէնիլտիյի սըրատա, Վարնա Ռումիլլէթինին գարշը տուրարագ, կէօսթէրտիքլերի նիւմայիշլեր, էվրագը հավատիս-տէ կէօրիւմէքտէ տիր։ Շումնու, Ռուսճուգ վէ սաիր գասապալար Ռումվէ էրմէնիլերի իսէ աղլըզ օլ-տուգլարընտան, հեր նէ գատար պու պապտէ միմանաթի իպրաղ իթմիշլեր իսէ տէ, ֆաիտէ իթմէ-յիպ, չըգարը էօթեէեէ պէրու-եէ սավուշտուգլարը վէ սավուշ-մայանլարը սիլքի ասքերիեէ իտ-խալ իտիլտիքլերի իսթիհսար ըզ-լընմըշ, վէ ալէլ խուսուս, պէշ եիւզտէն միւթէճավուզ ֆիրարի Պուլկարիսթան Ռումվէ էրմէնի չօճուգլարընընը, պուրատա իսան քէօշէլերինտէ սիրիունմէքտէ օլ-տուգլարը ըէյիւլայն միշահէտէ օլունմագտա պուլունմուշ տուր։

Տէվլէթի Ալիէտէն մատատա, քեաֆիֆի տէվլէթլէր պէլա իս-թիսնա թէսարալարընը ասքէրէ ալմագտա օլտուգլարընտան, Պուլ-կարիսթան սէքէնէսինին տախի օլ վէճհ իլէ իմարէթլերինէ ասքեր վիրմէեէ պօրճլու օլտուգլա-ըընը վագտա քիմսէ ինքեար ի-տէմէզ, վէ հուգուգու մէնաֆիճէ միւսավաթ իսթէեէնլեր իչին մու-հաֆիզաի վէթան խուսուսունտա տախի իսթիհնակյէթ արդիւ իթ-մէք պիր պէօյիւք հագգսըզլըգ տըր. անճագ Պուլկարիստա մէս-քիւն Ռումվէ էրմէնի միլլէթլե-րինի հագգսըզլըգա իթթիհամ իթմէզտէն էվվել, իթիրազաթը վագըալարընը բիչ նազարը տիգ-գաթա ալուր իսէք, անլէրէ տէ հագգ վերմէմէք էլտէն կէլմէզ։

Նասըլ հագգ վերիլմէսին քի, իթիրազլարը բէք եօլունտա վէ բէք տօղրու տուր։

Շէօյլէ քի միլլի մերզումէնին իթիրազաթը շունտան իպարէթ տիր. «Պիզ հեր նէ գատար ասքերլիյին աղրը խըտմէթինէ ալըշ-մըշ իսէք տէ, մուհաֆաղայի վէթան խուսուսունտա պիզ թէ-րէթթիւպ իտէն վագիֆէմիզի թանընը, վէ համիմիզ օլաճագ Պուլկար իմարէթինէ ասքեր տէ վերիրիզ. լաքին էվվել պէ էվվել օ համիլիք վէզայիֆինի իճրա իթ-մէլի տիր։ Պուլկարիսթան հիւ-քիւմէթի հալէա նիզամընա կիրմէյուպ, պիզի հեր տիւրլիւ հուգուգումուզտան մահրում ի-տէյօր, վէ հեր խուսուստա պի-զի Պուլկարլարտան միւսթէսնա թութայօր, պէշլէ տէվամ իտէր իսէ, տէյիլ ասքեր վերմէք, ալ հավալիտէ եաշամագլըզմըզ պի-լէ միւմքին օլամայաճագ տըր, հիչ օլմազ իսէ իքի սէնէ ասքեր-լիքտէն միւսթէսնա թութուլմա-ըըզ քի, պու միւտաէթտէ Պուլ-գար իմարէթի հիւսնի իտարէ իլէ պիզի մէմնուն իտէր, վէ միւսա-վաթը թամամէ իճրա իլլեր իսէ, պիզ տէ եէրիմիզտէ գալուր վէ մաեէ իճթիհար ասքեր վերիրիզ»։

Հալ պու քի պու զէվալըլար շու իթիրազլարընը տինլէտէճէք պիր մահքեմէի ատալէթ պուլ-մահեօրլար։

Օլ հավալի Իսլամ ահալիսինին իքի սէնէ ասքերլիքտէն միւսթէս-նա թութուլմալարը, վէ Եահու-տի միլլէթինտէն ասքեր ալմագ զըեամ օլունտուղու սըրատա, Բարիստէքի Ալիանա իսրայէլիթ-լերինէ պիլ միւրաճաա, անլէրին տէ օլ վէճհ իլէ իսթիսնահեէթ մաղհարիեէթլերի իւզէրինէ, պու պիչարեէր տախի իթիրազաթը մէշրուհէլերինի արզ, վէ սալիֆ իւլ պէեան ամալը հագիգ իսլէրի-նէ նայիսլիէթլերինի, նիչէ ասըր-լար սատագաթ իպրազը իլէ, զիս-ի ճինահը ատալէթինտէ սըզըն-ալըզլարը սալթանաթը Սէնիյէի Օսմանիեէտէն վէ հուգուգչինաս միւէլի մուաղամատանընկյազ վէ թէմէննի խուսուսունտա, Ռումվէ էրմէնի բաթրիքիլիքլերինին վէ-սաթաթընա հասպէլ միլլէյ միւ-բաճաաթ իթմիշլեր իսէ տէ, ճէ-վապը ըէտտ ալմըշ օլտուգլարըն-տան, մէյուս գալմըշլար տըր։

Շու սահիպսիզ գալան պիչարէ-լերին ամալը մէշրուալարընը թէրվիճինէ պէլքի մէսար օլուր իւմիտի, իչպու վարագի աճիզա-նէմին թահրիրինէ պէնտէնիզի մէճպուր իթիտիրտի. իմտի շու պէնտին զաղէթաի միւթէպէրէնի-զին պիր քեօշէսինէ սըզըշարբըլ-մասընը լինսանկյէթ նամընա օլ-բաղ ըիճա իտէրիմ էֆէնտիմ։

ՇԱՊԻՆ—ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ

Շապին—Գարահիսար մուխտիրի-մզտէն ալարզըմզ պիր գրթա մ.-թուպտա շու ութիսքի հավատիսլէր կէօրիլմիշ տիր.

Մի-ԷՆԷԼԷ ԷՖԵՆԴԻ

28 դեկտ. 1878

Նոյեմբերին 25 ինճի կիւնիւ իւսէրատէն օլուպ տէ հէնուզ ավ-տէթ իթմիշ օյան խարբութը Զէրքէզ միւլայիմին պիրի, Գա-րահիսար չարշուսընտա էրմէնի-լերի քեսէճէյիմ տէյէրէք պիր գաչ կիւն պաղըրարագ կէզինտիյի կիպի, տիւքքեան սահիպլէրին-տէն ճէպրէն խայը ագճէլէր տա-խի ալմըշ տըր։

Տարտաղանեան Յարութիւն նամը իլէ պագալըն պիրիսի շու թէբլիֆի իճարիյէ մուվաֆֆա-գաթ կէօսթէրմէտիյինտէն, եէվ-մը մէգրիւրտէ մերզում միւլայիմ եէտի իլէ գօլունտան վէ եիւ-զիւնտէն աղրը սուրէթտէ ճերհ օլունմուշ տուր։

Շու քիւսթախ հէրիֆ պու գա-տարընա տախի գանի օլմահա-բաղ, զէվալը մէճրուհը պօղազ-լամագ տէրէճէլէրինէ գալգըշը-ղը էսնատէ, հաղբրընտան պա-ղը էհլը մերհամէթ ատամլարը-ն ըէճասը իւզէրինէ, մերգում Յա-ռութիւն կիւճ հալ իլէ գուրթու-լապիլմիշ տիր։

Մահը մէգքիւրուն 26 ընճը կիւ-նիւնտէ Գարահիսարէ անճագ իւչ սաաթ մէսաֆէսի պուլունան Սէօ-յիւտլիւ Գէլ նամ մահէլլէտ պիր թագըմ եօլճուլար սօյուլուպ խա-բաղ օլտուլար։ Վէ եէնէ ֆէրտա-սը կիւն պուրայա իքի սաաթ պա-յիտ օլան Մէրճիմէք քէօրիւ-սիւնտէ կիճէլէյին չէնտ նէֆէր եօլճուլարը պինլէրճէ ագճէ վէ էշեալարը զասպ օլունտու։

Մահը մէգքիւրուն 30ընճը կիւ-նիւ տախի, Գարահիսարէ 3 սա-աթ մէսաֆէսի պուլունան Գուր-պաղա քէօրիւսիւ թէսմիյէ օ-լունան մահալտէ վէ կիւնտիւզիւն սաաթ 9 բաստէլէրինտէ, Էնտրէս գարիյէսինէ լիէճիւլ թիճարէթ աղիմէթ իթմէքտէ օլան 40—50 նէֆէր գատար չէրչի էսնաֆլարը վէ թիւճճարլար, պիր թագըմ Զէրքէզլեր թարաֆընտան պիր տար պօղաղտա մուհասէրէեէ ա-ղընը, էլլերի իր իլէ պաղան-ալարդտան սօնրա, կիյինտիքլերի էլպիսէեէ վարընճայա գատար սօնուլուպ, 300 պին ղրուշտան միւթէճավուզ ագճէ, մալ վէ հայվանաթ զարարը վերմիշ օլտուգ-լարընտան, արթըգ հալլերինին բերիշանիեէթինէ վէ ֆամիլեա վէ չօլուգ չօճուգլարընը սըզլա-յըշլարընա ճան տայանմազ օլ-մուշ տուր։

Էշգէյաեը մերգումէ, էրսէ-րիսի ֆուգարա վէ զուտֆա թա-գըմընտան պուլունան պու զէ-վալը ատամլարը պիւթիւն վա-րիտաթլարընը էլլերինտէն ալարգ-տան սօնրա, քէնտիլերինի տախի չէտիտէն տէօյմիշլեր, վէ «տահա ագճէ չըգարը» տիյերէք, եա-թըրրպ քէսմէք իսթէտիքլերի եէ-տի նէֆէր մեճրուհ ատան պիրիսի-նին պօյունտաքի պըչագ եարէ-սինի քէնտիմ պիզզաթ պու կիւն մուայեէնէ իթտիմ, վէ մերգում-մուն կէօզ եաշլարընը կէօրերէք, քէմալը նէֆրէթէ ազալարըմ վէ սաչլարըմ եէրլէրինտէն սարսը-ըըպ իրրիւրտիւ։

Գուրպաղա քէօրիւսիւ վու-գուաթընը եարելի, վէ տայագ-տան զէտէլէնմիշ օլան պիլճիւմէ զուտֆա վէ մազլումարը, էլան հիւքիւմէթ գաբուսընտա թօր-լանարագ, պօշ եէրտէ վէ էլլերի գօյնլարընտա սըզլաշմագտա տըր-լար։

Սապրզ միւթէսարրֆիմըզը-սուէ խտարէսինտէն հեր քէս զա-բարտիտէ օլուպ, պիթթապի զուհուրա կէլէն սըզլայըշ, անըն վուգուի ինֆիսալը վէ պա խու-սուս Ալի Շէֆիզ պէյին իլավէյի մէմուրիյէթլէ Գարահիսարէ թէշ-բիֆի խապերի իւզէրինէ, մէսէր-ըէթէ թահվիլ օլմուշ իսէ տէ, հայֆա քի մուախիտարէն վուգու-ատ շու իւմիտիմիզի ֆէսխ, վէ Գարահիսարը Շարդի միւթէսար-ըըճլըզը մագամընա նասպ ու թայեին գելընան ալիլէլվիճուտ վէ նամիզաճ Պէրհամ բաշանընը, սէյէֆինին թարիգի թէսամիւ-հինէ սիւլիւք իթմէսի, ումումի ահալիի մաղտուրա նընա կէրէյի կի-պի գալպինի միւքէատէր գըլմըշ վէ հագգը սըզլայըշլարընա ոչ-պէպիեէթ վերմիշ պիր։

Գուրպաղա քէօրիւսիւ վու-

ՇԱՐԳ ՄՈՒՀԱՐԻՊԷՍԻ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ՄՈՒՀԱՐԷՊԼԷՐԻ

ԱԼԱՃԱ ՏԱՂ ՄՈՒՀԱՐԷՊԼԻՍԻ

—

Ալաճա՛տաղ զաֆէրինտէն սօղրա Ռուսլարըն ալարգլարը միհիմմաթ վէ նայիլ օլտուգլարը միւքեաֆաթ.

(463 Նոյեմբերան դէվամ)

պին պաշըլարտան Թէֆիդ պէյ, Սատըգ պէյ վէ Ռիֆաթ պէյ վէ բաշալարընը եավէրլէրինտէն Ալի էֆէնտի, Ահմէտ ճէվատէթ էֆէն-տի, վէ Իսմայիլ աղա։

Զէրքէս սիվարիլերինին գումանտանը Զէրքէս Մուսա բաշա պու տախի էսիրի հարպ զապթանը իչինտէ իտի իսէ տէ, հէր նասըլ իսէ գաչըպ գուրթուլտու, չիւնքի Ռուս օրտուսունտա պունուն քէլլէտինի կէթիրէնէ պէօյիւք աթիյէ վատա օլունմուշտու։

Քէզալիք Շէյխ Շամիլին օղլու կաղի Մէհէմմէտ բաշա տա, գո-մանտա իթտիլի իչ եիւզ ասքեր-տէն անճագ եէտի սիվարի պէ-բապէր ալարագ գաչըպ գուրթուլապիլտի, պունուն տա քէլ-լէսի թէհլիքէտէ իտի։

Կիճէ գարանլըզընտա նասըլ քի տէտիք պիր չօղ Օսմանլը ասքերի տէ գաչմըշ իտիյէր իսէ տէ, Ռուս ասքերի վէ Գաղազլար, եօլ-լարըն հեր թարաֆընը սարմըշ օլ-տուգլարընտան, պունլարըն չօղու տա եա թէլէֆ օլտու եա եինէ եէսիր տիւշիւ։

Հարպ եէսիրի օլան բաշալար տերագապ Թիֆլիսէ կէօնտէրիլ-տիլեր վէ ումումի ահալի թէրա-ֆընտան զիատէ իզզէթ իքրամ կէօրտիւլեր, սօղրա Բէթրօպուր-կա կէօնտէրիլտիքլերինտէ թէ, քէզալիք։ Ռուսլար չօղ չալըշը-լար քի պու մաղլուպիյէթլերինին սէպէպի հագգընտա պունլարըն աղզընտան պիր շէյ ալընմար, լաքին ալամատլար. եալընըզ պուրը էճնէպի մուհարրիրլերի տերլեր քի, լիսանլարընտան Մուխթար բաշա հագգընտա պա-ղը չիքեայէթ սէպլերի իչիթիլտի տէյի. լաքին պունլարըն լադրը-տրսընա իթիմաա խիւպ տէ, պունա սնահիհ տիր տիյէմէյիզ։

Նասըլ քի եօգարտա զիքր իթ-տիք, հարպ եէսիրի եալընըզ եէ-տի պին նէֆէր իտի, լաքին պու եէտի պին Մուխթար բաշա օր-տուսունուն թէլէֆաթընընն ան-ճագ պիր նըսֆը իտի։ Զիւնքի Նասըլքի էվվելճէ եազըլըը, Մուխ-թար բաշա մայէթինտէ եալընըզ օթուղ քի պին ասքեր օլուպ, պունլարտան օն ալթը պինինի քէնտիսի ալըպ, Դարսըն մուհա-ֆաղասընա գօշմուշտու. դու-սուր տօղուզ պինի տէ, ճէնկտէն, խասթալըգտան, ճալըգտան թէ-լէֆ օլմուշ վէ պիր չօղու տա ֆի-բար իտիպ, իքինճի օն ալթը պինտէն եալընըզ եէտի պինի Ռուսլարա հարպ եէսիրի օլապիլ-միշ իտի։

Պունլարա նիսպէթլէ Ռուսլա-ըընն թէլէֆի հիչ կիպի իտի։ Զիւն-քի ռումի հոկտեմբերին 3 վէ 4 իւնտէ պիւթիւն թէլէֆլերի, 7 զասպիթ եօլիս, օն տօղուզ աղըր խաֆիֆ եարալը, վէ 223 նէֆէր եօլիս վէ 1162 աղըր խաֆիֆ եա-բալը նէֆէրլերի սայրլար։

Լաքին Օսմանլընընմիհիմմաթ-ճաղ թէլէֆի բէք զիատէ իտի։ Գըրդ իքի թօր, եանի թօրլարընընն եարըսը, հէմէն պիւթիւն օրտու-լեվազիմաթը, վէ Մուխթար բա-շանընն պունճա զահմէթլէ թէտա-րիք իտէպիլմէյի էրզագ քի, պիւ-թիւն Ռուս օրտուսու օն պէշ կիւնտէն զիատէ միւատէթ պօլ պօլ օնտան եէտիլեր իչտիլեր։ Քիւլիյէթլի թիւֆէնք, խար-թոճճ, կիւլլէ, պարութ վէ սայը-ըէ տէ Ռուսլարընն էլինէ կէչտի։ Ռուս կաղէթալարը թիւֆէնքլերին մէշհուրլուղունու մէթհ իմմէք-պէն սօյատատլար. թօր վէ աթ թագըմլարընը վէ դօշումտիրընը տա հէպ ինկիլիզ իչի օլտուղու-նու ռիվայէթ իտէրէք բէք մահ-թիտիլեր. լաքին պունլարընն մու-հաֆաղասընա հեր նէ մէրթէպէ տըզդ աթ օլունտու իսէ տէ, Դա-ղազլար, Գավգաս պաշը պօղուգ-լարը վէ Ռուս հուտուտունտան կէլէն հրրսըզ թագըմը քիւլիյէթ-լիւ շէյ, պաթալ շէյ եաղմալա-տըլար վէ պիր աղը ասքեր տէպպօ-յունա կէօնտէրիլէպիլտի, օ դա-տարատագ քի, կրան տիւք Մի-շէլ պիր էմրնամէ չըգարըպ, քի-մին էլինտէ պէօյլէ Օսմանլը պէյ-լիք թիւֆէնկի պուլունուր իսէ, թիւֆէնկէ թուռթուլսուն տէյի էմր իթտի։

Մուհարէպէյէ պաշլանալը Ռուսլարըն իչի Անատօլուտա տա Ռումելիտէ տէ բէք թէրս կիթ ի-յինտէն, պիւթիւն Ռուս ահալիսի ֆէվգէլատէ դարա եաս վէ հիւզն ի-մանէմ իչինտէ իտիլեր. իմտի պու իլք ֆիւթուհաթ խապերի Ռուսիայա վասլ օլտուղու կիպի, ահալինին հիսս իթտիյի մէսէր-ըէթ թարիֆ գապուլ իտէմէզ. իմբերաթօր տախի պու մէսէրէ-թը ումումիյէյէ տահա պիր բեվ-նադ վերմէք նէյէթի իլէ, օրտու սէրասքէրլերինէ ֆէվգէլատէ մի-քեաֆաթլար թէվզի իթտիրտի։

Քէնտի պիրատէրի կրան տիւք Միշէլ ֆէվգէլատէ իլթիֆաթը պիր նամէ եազըպ, պէրապէրին-ճէ Սէն Ժօրժ նշանընը թէպ-տիլէն պիրինճի բիւթպէսինի նա-խի թէվճիհ իլէտի։

Պու տէվրտէ պիր կրան տիւգէ պունտան պէօյիւք վէ չէրէֆլի պիր միւքեաֆաթ տահա օլմազ ըը։ Զիւնքի իմբերաթօրիչա Գա-թերինա իճատ իտէլի, եիւզ ան-քիզ սէնէտէն պէրու սրու նշա-նըն պիրինճի բիւթպէսի, Ռուս եա էճնէպի եալընըզ եիրմի գա-տար էլբրսանընն էն պէօյիւք սէր-

(Տէվամ)

գուաթընն, զէվալը վէ բէրի-
չան չէրչիլերի հիւքիւմէթ գօնա-
ղընտա աղլամագտա իքէն, տի-
կէր թարաֆտան պէր մէնվալը
մէշրուհ իճրայի չէգավէթ իտէն
Զէրքեզլերին ամիրի պուլունան
Շամիլ պէյնամ մէշհուր ճանինին,
չիմոի պուրատա գըրսէրտարըգ
մէմուրիեէթինի թահսիլէ չարշ-
մասը, պիզճէ պիր նէվի գօմէտիա
օլտուզունտան, ալէմլէ միթէ-
հայեիւր գալմագտայըզ։ Հիւ-
քիւմէթը մահալիյէմիզճէ օլան
տավալարըն հէման քեաֆֆէսի
սիւրիւնճէմէտ գալմագտա տըր։

Միւէլլիֆ էֆէնտի, Գարահի-
սարը Շարգընըն պու կիւնքի հէ-
ման չու մուհասէրէ հալինի, Ալ-
լահ աշգը իչիւն մերքեզը իսթի-
նաասընը օլան Պապը Ալինին, վէ
Սատրազամ էֆէնտիմիզ հաղրէթ-
լերինին նազարը վաթանբէրվէ-
բանէլերինէ հէվալէ պույուրմա-
նըզ խասսէթէն միթէմէննայի ա-
ճիզանէմիզ տիր էֆէնտիմ։

Շապին Գարահիսարէ միւզաֆ
Բուրգ գարիյէսի սէքէնէլերին-
տէն Հնազանդ նամընտա պիր
տուլ կէլինի, եէնիքէյ գարիյէ-
սինտէն Լէպիկտան Օհան նամ
քիմէնէ կիճէլէյին ալըպ, Բուրգ
գարիյէսինտէ սաքին աթուռակա-
լըն իգինանմէսի իլէ նիքեահ օ-
լուր։ Իսմէն մազուլ ճիսմէն հիւք-
միւ ճարի վէ մէվճուտ օլան Աբ-
րահամ եպիսկոպոսա պու իշ ի-
ֆատէ օլունտուգտա, օլունան
նիքեահը, մուղայիրի այն ու ա-
տէթ տտտ իտէրէք, մէղպուրէյի
մուախխարէն Պօսթիկեան Սահակ
իլէ ագտը նիքեահ իյլէմէյէ
քէնտի եաղըսը իլէ նիզամընտա
իգինանմէ վիրիր, վէ պու նի-
քեահ տախի օլուր պիթէր։ Հալ
պու քի չիմոի, եէնի քէօյլիւ Օ-
հան մերգում եպիսկոպոսը քէն-
տի թարաֆընա ճէլպ իտուպ,
նիքեահլըսընը իսթէմէքտէ տիր.
վէ պու խուսուստան տօլայը պիր
գաչ նէֆէր Հայլար, Պոսթիկեան
Սահակ իլէ պու կիւն մահպէս-
խանէտէ բէրիչան եաթըյօրլար։

16 սէնէտէն պէրու Գարահի-
սար իւզէրինէ պիր պարը կիրան
օլմագտա օլան շու պունամըշ վէ
էհլիլէթսիզ եպիսկոպոսուն պու-
րատան գալտըրըլմասը, վէ պի-
զիմտէ միլլէթճէ գարղաշալըգ-
տան խէլա օլարագ թարիգի
թէրազգէյաթա գատէմ պասմա-
մըզ իչին բաթրիգխանէնին նա-
զարը տիգգաթընը տավէթ իտէ-
րիզ։

ՄԻԻԹԻՆԷՎԻՅԷ

Պապը խուսուսի թէլէկրաֆ-
լար Օտէսա լիմանընըն տօնմուշ
օլտուզունու խապէր վերիյօրլար։

—Ալաֆրանկա յունվար 19 թա-
րիխիյէ Բրէվէզատան Լ-թէ-ռէյեէ
պէրվէճհի աթի եաղըմընը տըր.

«Ղազի Մուխթար բաշա հաղ-
րէթլերի հալէա շէհրիմիզտէ
պուլունուպ, Ապէտտին պէյին
խանէսինտէ իգամէթ իթմէքտէ
տիր։ Պուրատա Արնավուտլարըն
Եունան մէսէլէսինճէ օլան մէս-
լէքլերի հագգընտա պիր թագըմ
շայեալար տէվէրան էյլէմէքտէ
տիր։ Պունլարըն նէ հաղըրլա-
մագտա օլտուգլարընը գաթիէն
քիմսէ պիլմէզ։ Մարկարիթինին,
Բարամիթեանընն, Եանեանընն,
Արքիրօգասթրօնուն վէ Արթանընն
պիր չօգ Արնավուտ պէյլերի արտ
արտա Բրէվէզատա կէլիպ, Մուխ-
թար բաշա վէ Ապէտտին պէյ
իլէ միլագաթ իթմէքտէ տիրլէր։

Դիյմագամ ճէվատ պէյ չըգան
չարշէնպիհ կիւնիւ ֆէրսատէթ-
տէն պուրատա կէլմիշ տիր։ Միւ-
մահիլէյ՝ Մուխթար բաշանընն մա-
եէթինէ թէրֆիգ գըլընճագ տըր։

«Պիր ֆրանսըզ հարպ սէֆինէ-
սինին լիմանըմըզա վիրուտի պէք-
լէնմէքտէ տիր։ Մէգքիւր սէֆի-
նէ, էսնահ մուխապէրաթտա Բը-
րէվէզա բիչկեահընտա տուրա-
ճագ տըր, վէ Մուխթար բաշա-
նընն մահեէթինին ըիվահեէթինէ
կէօրէ, մուխապէրաթը մէղքիւ-
րէ, էվվէլճէ պէեան օլունտուղու
իւզրէ, Անինօտա վուգու պուլ-
մայըպ։ Բրէվէզատա վուգու պու-
լահագ տըր։ 500 նէֆէր Արնա-
վուտ բէտիֆ ասաքիրի, էվվէլիսի
կիւն Աքթատան պուրաեա վասլ
օլտուլար։ Պիր գըթա սէֆինէյի
հիւմայուն, պունտան պիր միւտ-
թէթ էվվէլ Մէճիտիեէ նամ սէ-
ֆինէ իլէ կէթիրիլմիշ օլան թիւ-
ֆէնք սանտըգլարընա միւշապահ
պէշ եիւզ սանտըգ թիւֆէնք
Մուրթօ նամ քիւչիւք լիմանա
չըգարմըշ տըր։»

— Մուհարէպէյի ախիրէտ
օրտուլի հիւմայունտա խըտմէթ
իթմիշ օլան էճնէպլի զապիթանը-
նա իթա օլունմագ իւզրէ, պիր
իեանէ տէֆթէրի աչըլմըշ օլտու-
զունու Գ-ռէֆ Դ'Օրէն եաղըեօր։

— Պունտան պիր գաչ հաֆթա
ագտէմ պէյրութտա տէնիզ գը-
եըսընտա գաթլ իտիլմիշ օլան 22
եաշընտա պիր ինկիլիզ տէլիգան-
լըսընը գաթիլլերի օլտուգլարը
չիւպհէ օլունան պագը շախսլար,
հիւքիւմէթ թարաֆընտան տեր-
տէսթ իտիլէրէք, մուհաքէմէլէ-
րինէ պագըմայա պաշլանմըշ տըր։

—Մարաշտան Հալէպտէ թապ
օլունան Լ-ֆրէ նամ զաղէթայա
եաղըլտըղընա կէօրէ, դեկտ. ին
26 ընճը կիւնիւ Մարաշտա շիտ-
տէթլի պիր ֆուրթունա զուհուր
իտէրէք, 24 սաաթ իմթիտատ
իթմիշ, վէ տէօրթ քիշի իլէ խայ-
լի տէ հայվանաթ թէլէֆ օլմուշ
տուր։ Մէղքիւր զաղէթանընն ի-
լավէթէն պէեանընա կէօրէ, պիր
գարիեէտէն տիկեր գարիեէեէ
կիթմէքտէ օլան պիր գատըն
գարլար իչինտէ գալմըշ, վէ իւշ
կիւնտէն սօնրա սալիմէն գուր-
թարըլմըշ տըր (՞)։

—Սալը սապահըսը Մումխանէ
սօգաղընտա տէհշէթլի պիր վա-
գըա օլմուշ տուր։ Շէօյլէքի Ռում
միլլէթինտէն Անէթա նամընտա
կէնճ պիր գըզ թիֆօ խասթալը-
ղընա միւպթէլա օլարագ, եա-
թագտա եաթմագտա իքէն, պիր-
տէն պիրէ եանկըն թօքու սէտա-
սընտան ույանարագ, պաշը տօ-
լանմըշ, վէ խանէնին իւչիւնճիւ
գաթընտան քէնտիյի սօգաղա ա-
թարագ, անինտէ վէֆաթ իթ-
միշ տիր։

— Էվվէլիսի կիւն Պաեազիտ
մէյտանընտա վէ հազըր պուլուն-
մալարը լաղմ կէլէն զէվաթ հու-
զուրունտա 1,467,000 ատէտ գայ-
մէ իհրագ իտիլմիշ տիր։

— Մէքքէտէ ճէպէլ իւլ Զէհ-
պէտէ պէրէքէթլի պիր ալթուն
մատէնի զուհուր իտէրէք, նիւ-
մունէսինին տէ կէլէճէք հաֆթա
ֆէրսատէթէ կէօնտէրիլէճէյի,
Մէքքէ էմիրինտէն Պապը Ալիեէ
պիլտիրիլտիյինի ճէրէեէ Հալլաֆ-
ըիվահեէթ իտիեօր։

օլան մատտէլէր հագգընտա խառն
ժողով թարաֆընտան ալթը զէ-
վաթտան միւրէքքէպ մուխթէլիֆ
պիր հէյեէթը մէպուսէ, տիւն-
քի կիւն Պապը Ալիյէ պիլ աղի-
մէ, զաթը հաղրէթը Սատարէթ-
բէնահի հուզուրունա չըգըպ պիր
միւատէթ միւլագաթ իթմիշլէր
տիր։

Պունուն թաֆսիլաթընը եարընքի
նիւսխէմիզտէ պէյան իտէճէյիզ։

Խառն ժողով

Զարշէմպիհ կիւնիւ իճթիմա
իտէն խառն ժողով, ալթի իւզ
զիքր գարարլարը վէրմիշ տիր։

1. Ս. Երուսաղէմ պօրճունուն
վէ հիսապլարընն թահգըզը զըմ-
նընտա իքի քիշիտէն միւրէքքէպ
պիր թէֆթիշ գօմիսիօնու կէօն-
տէրմէյի ճայիզ կէօրմիւշ, վէ
պունա տայիր վուգու պուլաճագ
մէսարիֆ իչիւն պու կիւնքի ընդ-
հանուր ժողովտան 200 լիրալըգ
պիր գրէտիթօ թալէպ իթմէէ
գարար վէրմիշ տիր։

2՝. Մուշ Առաջնորդու Գեր. Գը-
րիգորիս Սրբազանա պա թէլէկ-
րաֆ քէնտիսինին մէմուր՛յէթտէ
պագը գալմասընը, վէ Մուշ վա-
նահայրը Մամբրէ եպիսկոպոսուն
վէ մումայիլէյհէ խասիմ օլան իւչ
վարդապետէրին մուհաքէմէլէ-
րինէ պագըմագ իչիւն Սթամպօ-
լա կէլմէլէրինի էմր իթմիշ տիր։

Խառն ժողովուն իշպու գա-
րարլարը շայեանը թահսին օլա-
րագ, պու պապտէ մէճմունիյէ-
թիմիզի ալէնէն պէեան իտէրիզ։

Կովրն ֆոդրէ

Ագտէմճէ Սիվազ տախիլինտէ
քեային կովրն գարիեէսինտէ
վուգու պուլան մէսէլէ օգուլան-
լարըմըզա մալիւմ տիր։

Պու պապտէ Բաթրիգխանէտէն
Սիվազ Առաջնորդու Գեր. Պետ-
րոս վարդապետտէն պա թէլէկ-
րաֆ մալիւմաթ իսթէնմիշ օլուպ,
միւմահիլէյհ Պետրոս վարդապետ
տախի պա թէլէկրաֆ աթի իւզ
զիքր մալիւմաթը իրսալ էյլէմիշ
տիր։

«Դեկտ. 28 տէ կիւնտիւզիւն
սաաթ 7 տէ մէշհուր Միհր Ալի-
նին աթլըլարընտան պիր գաչքի-
չի կովրն գարիեէսինէ կէլիպ,
մէրգում Միհր Ալինին մահալը
մէղքիւրէ կէլէճէյինի պէեան ի-
լէ, օնուն իչին գօնագ իսթէրլէր։

«Քէօյլիւլէր իսէ, մուճիպինճէ
գօնագ թէտարիք իթմէք իւզրէ,
Միհր Ալինին քիմ օլտուզունու
աղնամագ իսթէրլէր։

«Պունուն իւզէրինէ կէլէն աթ-
լըլար, «Վայ, եէտի տէվլէթին
թանըտըղը մէշհուր Միհր Ալիյի
սիզ թանը՞մայօրմըսընըզ» տէյէ-
րէք, պիր չօգ միւճատէլէտէն
սօնրա, խնկոյու (Ղունկիանոս)
էօլտիւրիւրլէր, վէ պիր գաչընը
տա եարալայըպ, կէօրէ տէնիլէն
մահալէ սիվիշիրլէր։

«Պու վուգուաթ հիւքիւմէթէ
պիլտիրիլիպ, էօլէն վէ եարալա-
լանլար իչին թէֆթիշ կէլիր։ Պա-
տէհու Միհր Ալի Սիվազա կէլիպ,
քէնտի ատամլարը խնկոյու էօլ-
տիւրմիշ օլտուգլարընը թաստիգ
վէ չէհատէթ իտէր, վէ ֆա-
գաթ կօվրըն քէօյլիւլէրինին տէ
քէնտի ատամլարընտան տէօրթ
նէֆէրինի թէլէֆ իթմիշ օլտուգ-
լարընը իսրար իտէր։»

Միւմահիլէյհ Պետրոս վարդա-
պետ, Միհր Ալինին պու տէտիյի
իչին պիր տէսիսէ տիր տէյիպ,
վէ իչին լմահղըգաթը հէնուզ
պիթմէմիշ օլտուզունու վէ մատ-
տէնին թաֆսիլաթընը պա բօսթա
պիլտիրէճէյինի պէեան էյլէմիշ
տիր։

. . . խմբագիր,

Բերայի բնակիչներէն Սօպաճի
մեծ. բարսեղ էֆէնտի Ղազարոս-
եան, որոյ գործարանն ալ 'ի
Պահճէ Դարու կը գտնուի, իւր
սովորութեան համաձայն այս
տարի ալ իւր կողմանէ գործա-
ւորներ զրկելով յԱղգ. Հիւան-
դանոց, ոչ միայն յարկաց հին
սօպաներն նորոգելու՝ այլ մէկ
քանի հատ ալ նոր սօպաներ շի-
նելու և պատրաստելու շնորհն
ըրաւ։

Հոգաբարձութիւնս յիշեալ է-
ֆէնտիի սոյն գովելի սովորու-
թիւնն ու շնորհն գոհութեամբ
հրատարակելով, կը փութայ առ
այն իւր անկեղծ շնորհակալիքը
յայտնել հրապարակաւ։

Մնամք յարգանօք

Ի դիմաց Հոգաբ. Հիւնդնցի.
Ատենադպիր Ատենապետ
Տէր. Կէ-դ-էլէրան. Մի. Յակոբեան.
1879 յունվար 16
Գրաս. Հիւ. Մեծ-Նոր խան։

—

. . . Խմբագիր էֆէնտի.

Թաղիս երկսեռ վարժարանաց
ի նպաստ «Արտաքոյ կարգի մեծ
վիճակահանութիւնը» որ դեկտ.
31 կիւրակէ օրը պիտի գործա-
դրուէր, յառաջիկայ կիւրակէ
յետ աւարտման Ս. եկեղեցւոյ
պաշտաման Թաղիս Ս. Առաքելոց
վարժարանին մէջ հրապարակաւ
պիտի կատարուի։

Ուստի ի գիտութիւն Մեծ. ազ-
գայնոց սոյն ազգս Ձեր ազգօ-
գուտ լրագրին մէջ հրատարակել-
նիդ կը խնդրեմք։

Սրտագին ողջունելով զՁեզ

Մնամ աղօթարար
7 Յունվ. 1879 Հմայեակ վ. Դէմիրեան
Եէնի Գարու

ԻԼԱՆԱԹ

Ֆրանսըզճա միւքեաթէպէյէ վէ
տէֆթէրը ուսուլունա աշինա պիր
եաղըճըեա լիւզում օլտուզուն-
տան, արզու իտէնլերին Սթամ-
պօլ թարաֆը քէօբրիւ պաշընտա
քիթապճը Մատթէոսեանա միւ-
ըրաճաաթ իթմէլերի։ 3—2

Պէյօղլունտա վագի թագ-
սիմէտ ֆրանսըզ խասթախանէ-
սինին գարշուսունտա, մու-
գատէմա, միւթէվէֆա թօ-
մաղօ էճզախանէսի տիմէրլէ
մաարուֆ օլան Գրօսսան էճ-
զախանէսինտէ, էմրազը բահ-
միեէ վէ սէնաաթը գըզալէ
(էպէլիք) վէ ճէրրահի խուսուս-
լարընտա մէհարէթի մախսու-
սէսի պուլունան, վէ էմրազը
բահմիեէ իչիւն քէնտիսինէ բա-
ըիստ էգօլտը Մէտսին մէքթէ-
պինտէն վիրիլիպ, Սթանպօլտա
հիչ պիր թապիպտէ պուլուն-
մայան թագտիր միտալեասընը
հայիզ Ցօղթէօր Սիվասթօրու-
լօս, ճումա կիւնլերի էօյլէ-
տէն իքի սաաթ սօնրայա գա-
տար քէնտիսինէ միւրաճաաթ
իտէն խասթէկեանը մուայէնէ
իտէճէք տիր։

Քէզա մէղքիւր էճզախանէ-
տէ Ցօղթէօր Սթամպէլօ, հէր
կիւն մէճճանէն խասթալարա
պագմագտա տըր։ 14

Պօղազ վէ Պուրուն վէ Գուլաղ վէ
Պէյին վէ էնվայի սընը խասթալրգլարը

Զէնտ սէնէտէն պէրու Բարիս
վէ Վիէննանընն էն մէշհուր մէք-
թէպլէրինտէ, պալատէքի խաս-
թալրգլարընն էմրի թէտավիսի ուր
սուլունու թահսիլ իտէն Ցօղթօր
Ճ. Ալանեան էֆէնտի, իլլէլի մէղ-
քիւրէեէ տիւչար օլանլարը հէր
ճումա վէ բաղար կիւնլերի սաաթ
7տէն սօնրա Պէ յօղլունտա թար-
լա պաշը ճատտէսինտէ Ն՝. 126
խանէսինտէ վէ սայիր կիւնլէր
սաաթի Լմին էօնիւ ճիվարընտա
Ն՝. 53 Մ. Սօթիրիատէսին էճզա-
խանէսինտէ սաաթ 8 տէն սօնրա
գալուլ իտէր։

Էրպապը մէղաղա պահսի իշ-
թիհա պիր թաթը տըր քի, պու-
նու բէք չօգ զէվաթ արզու ի-
տէր։ Պու թաթը Մալաթեանընն
ալէա վէ բէք նէֆիս էշեապիեէ
գուրուսու, եանի եաբրագ գայ-
սրը օլուպ, խօշաֆ եաբմագ ի-
չիւն, բէք ալէա շէյ տիր։ Պուն-
տան պաշգա թէրէ եաղըյլա
գավրուլմուշ, վէ գայմագլա
թաթլրը, վէ նէֆիս բէչէլի ի-
մալ օլունուր։ Պունուն իշթիրա-
սընա թալիպ օլանլարըն, Պաղչէ
Գաբուսունտա թաշ խանընտա
4 նիւմէրօլու օտաեա միւրաճաաթ
թիմէլերի իգթիզա իտէր։ 20—8

Մուհէր Էրթիլ
ԱՆՏՈՆ ՍԱԳԱԵԱՆ

ՄԱԹՌԱՍՅԸ ԹԷՐԱՁԷՄԱՆԸ ԷՖԷԿԵԱՐ
Պապը Ալի ճատտէսի նումրօ 8.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 30 Քեանունի սանի

Ինկիլ. էսնա մը ինկ. Լիր.		96-5/16
Օսմ. էսհամը աչըլար		11-10/16
» » գաբանը		12-
Իսթիգրազ	65	13-1/4
»	69	13-
»	71	54-
»	72	22-
»	73	12-5/8
Օսմանլը պանգասը		9-1/8
Բուսիա իսթիգրազը		83-1/8
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ		-

Բարիզ, 30 Քեանունի սանի

Ֆրանս. լսհ. 3 % Ֆր.		79-45
» » 5		113-97 1/2
Օսմ. էսհամը աչըլար		11-80
» » գաբանը		11-85
Իսթիգրազ	65 Ֆր.	72-50
»	69	70-
»	73	63-75
Օսմանլը պանգասը		473-75
Բուսիա չըմէնտըֆէրի		44-75
Իթալիա էսհամը		74-40
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վատէ		25-19

Վիէննա, 30 Քեանունի սանի

Աէիօ	Ֆիորին	100-
Բուսիա չըմէնտըֆէրի		20-75

ԳԱՂԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գաբ.		13-12
Պու սապահ 19 ք. սա. աչըլ.		13-22
Իսթիգ. 63 (Մուքթօն)	6 % Ֆ.	66-
» 65 »	6 % Ֆ.	72-
» 69 (Բինար)	6	70-
» 72 (Գօն տիւ Թրէզօր)		21-50
» 73	6 % Ֆ.	65-
Բուսիա չըմէնտըֆէր	3	46-
Ագճէ ֆայիզ	%	9-

ԳԱՆԳԱ ԱԳՍՈՕՆԼԱՐԸ

Գրէսի ժէնէրալ	5-
Սատամպօլ պանգասը	6-10
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-32
Թրամվայ	1-75

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ՅԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշտան		Ղշ. Ֆր
Գէյաղ մէճիտիյէ ֆարէզը		107-30
Մէթալիք	»	124-
Գազըր	»	185-
Գայմէ	»	440-
Ինկիլիզ լիրասը		109-18
Ֆրանսըզ ալթունու		87-14
Բօլ		89-20
Գրիմիզ ալթունու		31-10